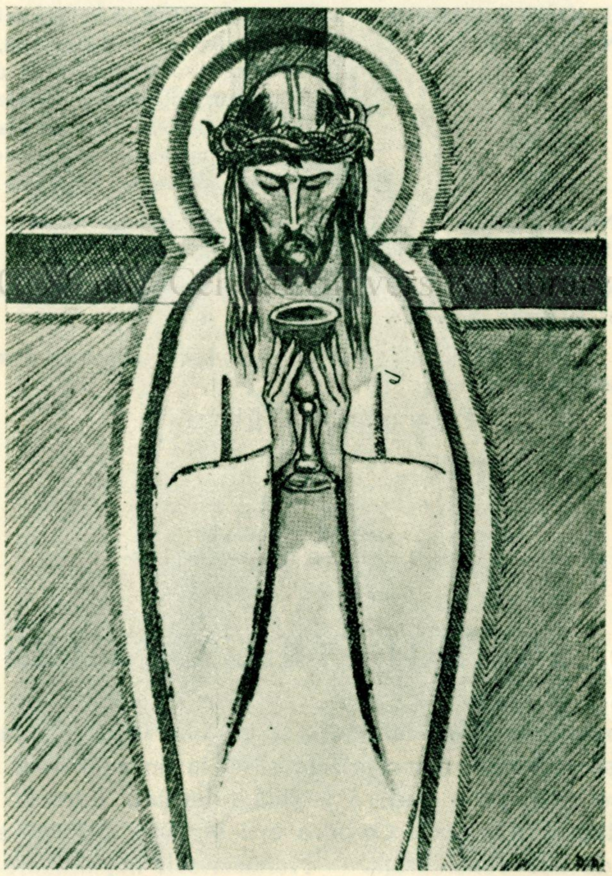
VIAȚA ILUSTRATĂ

ANUL III. Nr. 4 APRILIE 1936

Nicolaide Păharul

„Beți dintru acesta toți..."

HRISTOS A ÎNVIAT!

Anul III Sibiu, Aprilie 1936 Nr. 4

VIAȚA ILUSTRATĂ

Director: NICOLAE COLAN

BUCURIA NOASTRĂ

HRISTOS A ÎNVIAT!

Primăvară dulce! An de an ne-aduci reînvierea firii! An de an tu îmbraci în nespuse frumuseți de verdeață și flori pământul bogat al Țării românești și umpli văzduhul patriei noastre iubite cu armoniile cerești ale paserilor și cu duioșia cântecului de fluier ciobănesc!

Dar tu ne-aduci o bucurie și mai mare decât a firii trezite la nouă viață: ne dărueşti praznicul Invierii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, praznic care ne înfrățește pe toți în cântarea de biruință care răsună în sfintele noastre lăcașuri: „Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le".

*

Bucuria Paștilor ne covârșește pe toți. Fiindcă e o duhovnicească bucurie, care împărțindu-se nu se împuținează. Ea ne limpezește gândul și ne curăță simțirea, ne'mbujorează fața și ne înseninează privirea. Ea ne deschide cerul îndurărilor și ne umple sufletul de nădejdea vieții celei vecinice.

Fără ea credința noastră ar fi lipsită de temeiul suprem. Ar fi iluzie deșartă și tristă. Așa cum spune și Sfântul Apostol Pavel în cartea sa dintâi către Corinteni: „Dacă n'a înviat Hristos, zadarnică este și credința voastră". (I Cor. 15, 14).

Fără ea, jertfa „Mielului" ar fi fost și ar fi rămas o „nebunie" și o „sminteală". Fără ea, dumnezeirea Fiului ar fi rămas neadeverită de Tatăl.

Muzeul bizantin din Atena: Maica Domnului cu Pruncul

Ci iată că Hristos a înviat. Jertfa Lui preacurată a fost încununată cu aureola neapusă a învierii. Grăuntele de grâu care a murit a adus multă roadă (Ioan 12, 24). Hristos trăiește și e cu noi până la sfârșitul veacurilor.

Povara păcatului strămoșesc nu ne mai apasă cugetul: ne-a luat-o Hristos împăcându-ne cu Părintele nostru ceresc. Osânda atrasă de Adam asupra sa și asupra urmașilor săi nu ne mai înfioară: ea a fost ispășită prin moarte pe cruce de Fiul lui Dumnezeu. Moartea nu ne mai îngrozește, căci ea a fost omorîtă prin Invierea Stăpânului vieții.

Iată mângăierea și bucuria Invierii lui Hristos ce se revarsă astăzi în sufletele noastre, ale tuturor dreptcredincioșilor creștini cari într'un gând și într'o simțire cântăm: „Ziua Invierii! Să ne luminăm cu prăznuirea și unii pe alții să ne îmbrățișem și să zicem fraților și celorce ne urăsc pe noi, iertând toate pentru înviere..." (Din Catavasiile Paștilor).

Mai mult decât alte neamuri, mai ales noi ne bucurăm, fiindcă noi am verificat prin propria noastră viață de suferințe, dumnezeiasca valoare a jertfei.

Ca Hristos răstigniți am fost pe crucea tuturor prigonirilor și împilărilor de către stăpânitorii creștini doar cu numele, dar păgâni cu inima. Ocărâți, huliți, scuipați, bătuți și uciși am fost pentru legea și limba noastră. Ca Hristos am murit și am stat în „groapa istoriei" veacuri dea-

rânduri, ca să înviem „a treia zi". De-aceea ne este atât de mare bucuria Invierii.

Hristos a biruit moartea și cu ajutorul Lui și noi am biruit-o. El nu mai moare: nici noi nu mai murim rămânând cu El și cu sfânta Lui Biserică dreptmăritoare.

Bucuria noastră: Hristos a înviat!

NICOLAE COLAN

PAȘTI ȘI OUĂ ROȘII

CEVA ÎNFRAȚIT CU NOI

Dacă într'o oarecare zi din crugul anului — într'o zi când nu sălășluiește pe la noi praznicul Învierii — ți-ar oferi cineva un coșuleț cu ouă roșii, ai așeza asemenea gest în pânzătura faptelor văduvite de sensul lor cel mai firesc.

In schimb, dacă e zi de Paști și nu ți se dă ocazia să ciocnești un ou roșu, ori măcar să vezi un asemenea gest, preferi să crezi că încă n'au sosit pe la noi adevăratele Paști creștinești.

Iată două împrejurări din domeniul realităților nedesmințite, cari ne fac să mărturisim că obiceiul de a roși ouă reprezintă ceva concrescut prin vremi îndelungate cu cea mai luminată sărbătoare creștinească și că este atât de înfrățit cu ceeace avem mai omenesc întru noi, încât înfățișează elementul exterior fără prezența activă a căruia nu putem simți toată bucuria Învierii Domnului.

Și mai stăpânește încă ceva duios în noi: la Paști, când ciocnim ouă roșii, gândul face o răsturnare peste ani și ne așează tocmai în zilele copilăriei. Acolo am simțit doar pulsul viabil legat de ciocnirea ouălor roșii și avem conștiința că tot de acolo primim seva bucuriei anuale pentru un vechiu obicei creștinesc.

Oare nu însemnează toate acestea, că de s'a înfrățit obiceiul roșirii ouălor cu serbarea Învierii, apoi el crește și se asociază din pruncie cu fiecare din noi?

IZVORÂT DINTR'UN CAER LEGENDAR

Răbufnind prin colbul vremilor demult apuse, obiceiul de mai sus vine din străvechi și, într'un fel deosebit, el exista, se pare, și înainte de venirea Domnului în lume. Dar, desigur, el nu avea nimic comun cu ziua învierii și a înnoirii sufletului omenesc. De aceea, cu sensul lui deapururi nobil, cu bogăția lui de duioșie, cu înviorarea ce ne-o produce în fiecare an odată, adeveritor al sărbătoririi învierii lui Hristos și a ridicării omului, obiceiul acesta este și rămâne creștin. De altfel, seria întreagă a legendelor plasează nașterea acestui obiceiu în fapte intim legate de istoria creștinismului.

Iată și conținutul câtorva din aceste legende:

Când pătimea Mântuitorul, o precupeață, în trecere spre piața Ierusalimului, se așeză sub lemnul crucii și începu să se roage. In curgerea lui, sângele Domnului se prelinse peste ouăle din coșul precupeței și le roși. Femeia istorisi și altora această întâmplare. Iar din ea izvorî obiceiul ce avem până acum.

Altă legendă spune că Pilat fu invitat la o masă mare de căpeteniile Evreilor. Asta era în a treia zi de când zăcea Isus în mormânt. Tocmai când ținea un ou în mână sosi la locul ospățului un soldat, care strigă speriat: „Hristos a înviat"! Pilat isbucni într'un râs nestăpânit și răspunse în batjocură: „O să învie Hristos când s'o roși oul ce-l am în mână". Și... minune: oul se roși îndată. Pilat se înfricoșă la aceasta. Oul îi căzu din mână și se sparse.

De atunci ar fi rămas nu numai obiceiul roșirii ouălor, ci și al ciocnirii lor.

Mai zice-se și aceea, că o fetiță mergea, în Dumineca Învierii, spre piață cu un coș de ouă. Ea se întâlni în drum cu un evreu tânăr și îi zise veselă: „Hristos a înviat!" Și tânărul îi răspunse: „O să învie când ouăle din coșul tău se vor face asemenea obrajilor tăi îmbujorați". Ouăle se roșiră pe loc.

De atunci au luat creștinii obiceiul să roșească ouă și să-și dea binețe cu salutul: „Hristos a înviat!"

• • •

Ce-i legendă nu-i adevăr? Poate. Dar se țese pe un fond de adevăr. Și așa înțelegem că obiceiul roșirii ouălor, tors dintr'un caer legendar, are în el ceva adânc creștin.

PLANTAT PE MELEAGURILE ROMÂNEȘTI

Putea să nu prindă rădăcini un obiceiu atât de frumos, în țara unui popor care a trăit totdeauna în cea mai deplină tradiție ortodoxă? Și putea să nu înflorească?

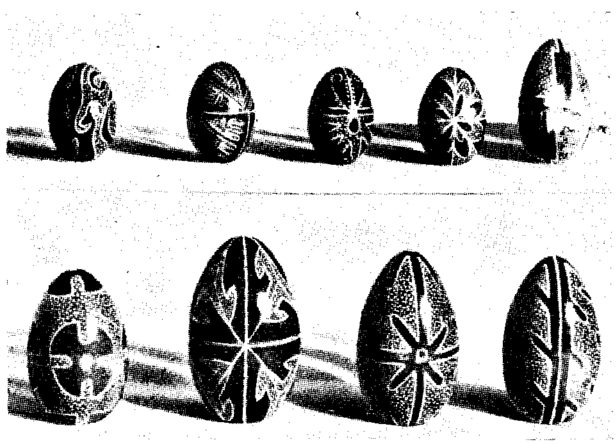
Din roșirea ouălor de Paști, la noi s'a zămislit chiar o adevărată artă populară: *încondeierea.* Câtă migăleală, cât simț artistic, câtă trudă,

cuvioşie şi simţire, câtă credinţă şi răbdare se poate descifra din figurile unui ou încondeiat!... Şi câtă îndemânare au ajuns să stăpânească ceice mânuesc *„condeiul“* cu care se împodobesc ouăle de Paşti!...

Cine priveşte cu atenţie poate citi din rotogolul unui ou încondeiat figura sufletească a ţăranului român dreptcredincios şi chiar ocupaţiile de seamă ale acestuia. Ici întâlneşti o cruciuliţă, care înfăţişează credinţa în Dumnezeu; dincolo dai peste un ochi care ne îndreaptă privirea spre ceriu; mai departe descoperi o figură de buzdugan domnesc, semn al alipirii ţăranului către capul ţării. Şi nu arare ori întâlneşti în figurile de pe coaja oului încondeiat un fier de plug, un buchet de floricele, câteva spice de grâu, câte un puişor, o creastă de cocoş, etc.

Înfăţişează toate acestea doar dorinţa creştinului de a obţine un decor frumos? Poate — dar nu numai atât. Ci e de presupus mai degrabă că omul vrea să concentreze într'un semn văzut şi toată gama de simţiri ce-l stăpânesc — şi să aibă în ziua cea mare a Învierii o icoană a sa şi a elementelor cari îl ajută întru propăşire.

Desigur, încondeierea reprezintă ceva specific unor regiuni. Şi-şi are rostul ei frumos. Dar din

Ouă încondeiate

casa celorce au ajuns să aibă ouă încondeiate nu lipsesc niciodată ouăle roşii, cari reprezintă simbolul autentic al Paştilor. Iar numărul covârşitor al Românilor a rămas la obiceiul simplei roşiri a ouălor, păstrând obiceiul aşa cum s'a plantat din străvechi pe pământul românesc.

SPRE FOLOSUL TUTUROR

Dar ouăle de Paşti nu au un simplu rost decorativ. Prin culoarea lor, ele ne împrospătează chinuri negrăite şi sânge curs din belşug spre mântuirea oamenilor din păcat. Ele ne aduc aminte şi de triumful definitiv al vieţii. Poate că acesta este de fapt cel mai mai mare rost al lor. Ouăle roşii amintesc biruinţa vieţii asupra morţii, tuturor celorce strigă din adâncul sufletului lor: „Hristos a înviat!“

D. CĂLUGĂR

Grigorescu: Ciobănaş

Echilibru

**O, prietene!... De ce priveşti în jos,
Când cerul e atâta de frumos?
De ce te laşi pierdut în întristare,
Când porţi în suflet dorul după soare?...**

**De ce-ţi par toate 'n viaţă mohorâte
Ca zilele de toamnă, şi urâte?
De ce să nu te laşi furat mai bine
De frumuseţea sferelor senine?...**

**Cum, nu ştii tu că în penumbra serii
Tot visul se urzeşte din mizerii?
Şi nu vezi că pe margini de mormânt
Răsar atâtea flori tot din pământ?...**

**După urât, e mai frumos frumosul.
Acestor vorbe aflâ-le folosul.
De n'ar fi nor, n'am preţui seninul,
De n'ar fi buruieni, n'am iubi crinul...**

P. POSSA

SCHIȚĂ

Ultimele acorduri de menuett

Perechile se înşirau pentru menuett. In sală vibrau încet acorduri de muzică uşoară, grațioasă, dulce şi cavalerii se închinau în reverențe ceremonioase în fața damelor. Toate ferestrele vechiului castel din Modena erau scăldate în lumina lumânărilor de ceară şi lacheii în livrea dela curtea marelui duce purtau prin sală pe tave de argint cu incrustări vechi, dulciuri şi beuturi colorate, răcoritoare. Incă nu era miezul nopții şi pe treptele largi de marmoră albă cu balustrade aurite, urcau mereu, la serată, noi şi noi oaspeți.

Baroneasa Bianca Val-Olliolo însă nu voia să danseze menuett.

— Mă plictiseşte această serată, — zise mamei sale, care era deja îmbătrânită şi veştejită, ca aproape toate femeile italiene, cari sunt trecute de patruzeci de ani. — Mă plictisesc aceste fâţăeli neroade şi aceste flecăreli absurde.

Bianca Val-Olliolo era de douăzeci şi patru de ani şi se spunea despre ea, că era cea mai frumoasă fată din Modena. Dar, de când a petrecut doi ani la Viena, nu-şi mai găsea locul în mica reşedință italiană. Privea oamenii cu o aroganță ucigătoare, iar în inima ei simțea un desgust dureros, când trebuia să iasă în lume. Acum stătea lângă căminul de marmoră şi zâmbea dispreţuitor.

— Dar ce voieşti Bianca? — întrebă mamă-sa.

Fata ridică din umeri.

— Nimic. Doresc să merg acasă. Sau, poate, nici asta. Imi este tot una că unde sunt, aici sau acolo. Imi este tot una. Dar nu mă întrebați atâta. Lăsați-mă în pace.

Mămă-sa tăcu, speriată. Dar după vre-o câteva minute se întoarce din nou.

— Bianca, contele Ghiberti te roagă pentru un menuett.

Fata se întoarse şi ea şi măsură cu privirea pe bărbatul care se închinase în fața ei. Era de statură înaltă, cu părul negru şi de o urâţenie frapantă. Ochii lui însă sclipeau strălucitori şi inteligenți, iar pe buze-i flutura un surâs de superioritate.

— Nu dansez — zise Bianca.

— Vă implor, nu mă lipsiți de această fericire — o rugă celălalt. — Nici nu vă închipuiți cât îmi este de important acest dans. Dacă mă veți onora cu el, veți vedea că nu puteam să mă resemnez cu refuzul d-voastră.

Bianca ezită o clipă, apoi îşi atârnă mâna înmănuşată de brațul celuilalt.

— Dacă doriți cu ori ce preț... — mormăi.

Contele Ghiberti o conduse în rând. Apoi se întoarse zâmbind spre ea.

— In fața mamei d-voastră nu am voit să-mi eludez argumentul principal. Merit acest menuett chiar şi pentru aceea, pentrucă d-voastră sunteți ultima cu care mai dansez în viața mea.

— Voiți să vă retrageți în vre-o mănăstire?

— Mai rău decât aceasta se va întâmpla cu mine. Dar, acum vă rog, baronesă, zâmbiți. In zorii zilei mă vor împuşca.

— O! D-voastră voiți să deveniți interesant.

— Durere, nu mai am timp pentru a fi spiritual. De altfel pentru nimic în lume nu aş voi să vă plictisesc cu ghicituri. Fiți atentă la mine, baronesă, dar rămâneți liniştită. Inainte de toate însă, sunt dator să vă fac aceste mărturisiri. Aşa, de exemplu, nu sunt nici Ghiberti, nici conte.

Fata îl privi atentă cu ochii ei mari căprui.

— Adecă excroc? — întrebă scurt.

— Mai rău. Sunt un emisar politic, care de doi ani de zile pregăteşte revoluția în Modena. Acea revoluție, care va înfăptui unitatea Italiei. Cu o oarecare satisfacție pot spune, că mi-am îndeplinit datoria, însă, cu părere de rău, nu mi-am putut-o îndeplini până la sfârşit. Unele întâmplări nesăbuite m'au descoperit. De azi dela prânz sunt urmărit. Indată ce voi părăsi castelul, doi agenți secreți din poliția marelui duce mă vor lua de braț, mă vor urca într'o diligență şi mă vor conduce la cazarmă. Acolo, mă aşteaptă curtea marțială. Dovezile sunt tari şi irefutabile şi astfel fiind, cred că în zorii zilei vor termina cu mine. Dar, acum trebue să dansăm, baronesă. Aşa, vă mulțumesc. Surâdeți. Foarte bine.

— Dece mi-ați povestit mie toate astea? — întrebă liniştită Bianca.

— Dintr'o cauză foarte serioasă. Ascultați-mă mai departe. Inainte de a intra în sala de dans, m'am strecurat în vestiar şi v'am căutat pelerina. O pelerină frumoasă, neagră, cu buzunare largi. Intr'un buzunar am vârât un pachet; dacă veți îmbrăca pelerina îl veți observa. In acest pachet este tot pentru ce m'am trudit doi ani de zile: însemnările unor societăți secrete, planuri, desemnuri, notițe politice şi instrucțiuni. Acest pachet nu trebue să se distrugă cu mine împreună. Şi de aceea l-am vârât în buzunarul pelerinei D-voastră, ca să-l duceți acelora cari îl aşteaptă.

— Eu să-l duc? Cum?

— Foarte simplu. Mâine sau poimâne vă veți plimba până la vamă. Lângă vamă este o

cârciumă mică „La trei stele". In cârciumă veți afla pe un bătrân cu o barbă roșiatică; șade lângă intrare și obișnuește să cânte din mandolină. Când treceți pe lângă el spuneți numai atât: „Dela Alpi la mare" — și lăsați să cadă pachetul în poala lui. Ca și când ați citi un roman de Victor Hugo. Atâta tot.

— Și dacă mă vor prinde?

Ghiberti ridică din umeri.

— Atunci nici d-voastră nu veți scăpa de închisoare. Dar nu vă vor descoperi. Și dacă totuși — în definitiv și d-voastră sunteți italiancă și aveți datoria să jertfiți ceva.

— Dar eu nu cred în visul „Italia Unita". Idealul acesta nu mă înfierbântă și nu mă însuflețește. Eu am învățat filosofia și inima îmi este încărcată de îndoeli. Eu... dar acum e rândul nostru. Să dansăm.

Când revenirâ la locurile lor, Ghiberti continuă convorbirea.

— Foarte bine. D-voastră, adecă, nu credeți în iluzii și ați învățat și filosofie. Și așa e bine. Dar atunci cu atât mai mult trebue să primiți însărcinarea.

— Asta n'o înțeleg.

— V'o explic. Credeți-mă, vă cunosc bine. Am avut timp să vă studiez și trebue să mărturisesc că nu fără cauză am ales pelerina d-voastră. D-voastră faceți parte din aceia, pe cari îi face nefericiți prea marea lor inteligență.

Joc românesc

D-voastră aveți prea multă minte și prea puțină credință. Știți totul, pătrundeți lucrurile în adâncurile lor, dar nu aveți încredere în nimic. Și tocmai pentru asta trebue să vă folosiți acum de ocazie, ca să vă legați viața d-voastră pustie și fără sens, de un ideal.

— Și dacă nu cred în acest ideal?

— D-voastră nu credeți în victoria acestui ideal. Dar trebue să credeți, că mii și mii de suflete lucrează, luptă și mor pentru acest ideal. Vedeți, mărimea unui ideal nu constă în scopul pe care și-l fixează, ci în însuflețirea pe care este în stare să o stârnească. D-voastră vă îndoiți că Neapolul și Piemontul vor fi vr'odată unite. Asta e politică, despre asta nu discut. Nici nu am timp pentru discuție. Dar trebuie să credeți în aceea, că acel bărbat necunoscut, care s'a numit până astă seară Ghibert, mâine în zorii zilei va muri pentru ceeace d-voastră vi se pare a fi o iluzie deșartă, și că nici în ultimul moment nu va fi muncit de alt gând, decât al datoriei față de acest ideal. Trebue să credeți că sunt idealuri, a căror putere este mai tare chiar și decât frica de moarte, și această credință va aduce un conținut în viața pustie a d-voastră. Căci, dacă mâine veți îndeplini însărcinarea mea, v'ați afiliat aceluiași ideal. De-aci înainte veți trăi, fără să vreți, în aceeași comunitate cu oamenii cari luptă, și, din depărtare, veți fi părtașa dorințelor și nădejdilor lor. De-aci înainte va fi ceva, ce vă va încălzi inima, și tocmai asta este strict în interesul d-voastră să faceți ceeace vă rog eu.

Bianca îl privi lung, scrutător.

— Și dacă tot ceeace îmi spuneți acum nu e decât o glumă de carnaval?

— Atunci să râdeți cu mine împreună. Dar dacă mâine veți auzi că am dispărut, atunci gândiți-vă la însărcinare și duceți pachetul. Nu

Mielul

pretind să-l duceți pe nevăzute. Il puteți desface. Ii puteți ceti conținutul. Veți găsi într'ânsul rugăciunea de jurământ, care vorbește de lacrimile mamelor italiene... Ce e asta? Menuett-ul s'a terminat? Trebue să ne despărțim, nu cumva acest prea mult-a fi-împreună să devină bătător la ochi. Numai un cuvânt. Pot conta pe aceea, că m'am adresat în loc bun?

Bianca nu răspunse. Dar ca și când ar fi înclinat puțin din cap. Celălalt, cu un compliment reverențios o conduse la loc. Și după câteva minute părăsi sala.

Bianca se plânse de o durere de cap insuportabilă. Și alții și-au dat cu părerea că în sală e prea mare căldură. Intr'o odae alăturată cineva a deschis fereastra și fata se răzimă de pervazul ei privind în noapte. Fereastra era tocmai deasupra porții. A văzut, cum a ieșit pe poartă afară acela, pe care ei îl cunoșteau de Chiberti. Acum două figuri negre i se alăturară. Câteva cuvinte schimbară cu el, apoi apăru o trăsură închisă. Se urcară cu toții înăuntru, vizitiul dădu bici cailor și peste un moment deja reîntrase iarăși totul în liniște. Bianca își plecă în jos capul și privi îngândurată afară în noapte.

...A doua zi căută mica cârciumă „La trei stele". Și apoi devenise și mai tăcută și mai retrasă decât era înainte.

. . . .

După opt ani de zile visul „Italia Unita" a început să devină realitate. Și din cetatea Modenei a dispărut marele duce, iar pe străzile orașului trupele piemonteze purtau biruitor tricolorul italian.

Generalul piemontez căuta un mormânt. Dar n'a putut să-l găsească. Pe cine întreba, i răspundea că aceia nu au fost îngropați în mormânt aparte. Acei, pe cari atunci i-au împușcat în taină, au fost îngropați într'un colț al cimitirului. Dar, numele lor nu a fost încrustat pe nici o cruce.

Generalul le-a răspuns, că e bine.

A doua zi piemontezii au plecat mai departe. Intreg orașul i-a petrecut; aerul era plin de strigăte de bucurie. Și mulțimea cânta un cântec despre o fată orfană care se topește de dorul logodnicului ei. Și cei care cântau știau că numele fetei ce tânjește de dorul logodnicului ei, este Venezzia.

Când coloana soldaților a ajuns în umbra chiparoșilor dela cimitir, generalul opri pe loc trupele. Apoi căută în colțul cimitirului un dâmb, pe care nu era nici o cruce.

Generalul ordonă stegarului să se apropie. Luă în mână tricolorul, care a fâlfâit deja victorios la Magenta și Solferino. A voit să spună ceva. Dar, nu era orator și n'a găsit cuvintele potrivite. De aceea, în loc de vorbire, a acoperit mormântul cu pânza zdrențuită a drapelului.

CORIOLAN BĂRBAT

Înviere

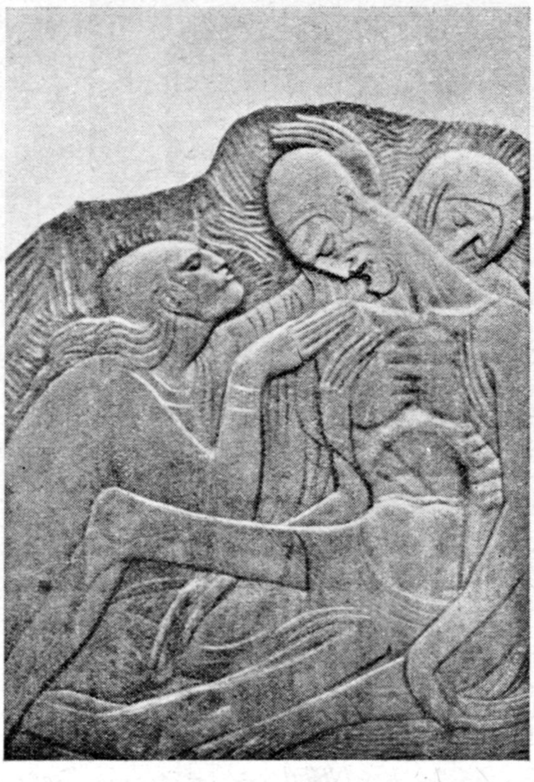
Frânturi de cânt și dangăte de clopot
Prelung răsună 'n miezul nopții sfinte;
Se bucură și apele în șopot,
Se zguduie și morții în morminte.

In suflet tainic prinde să coboare
Din cer bogat belșug de sărbătoare.
Șoptesc mlădițe'n umede unghere
Ca două suflete pribege și stinghere.

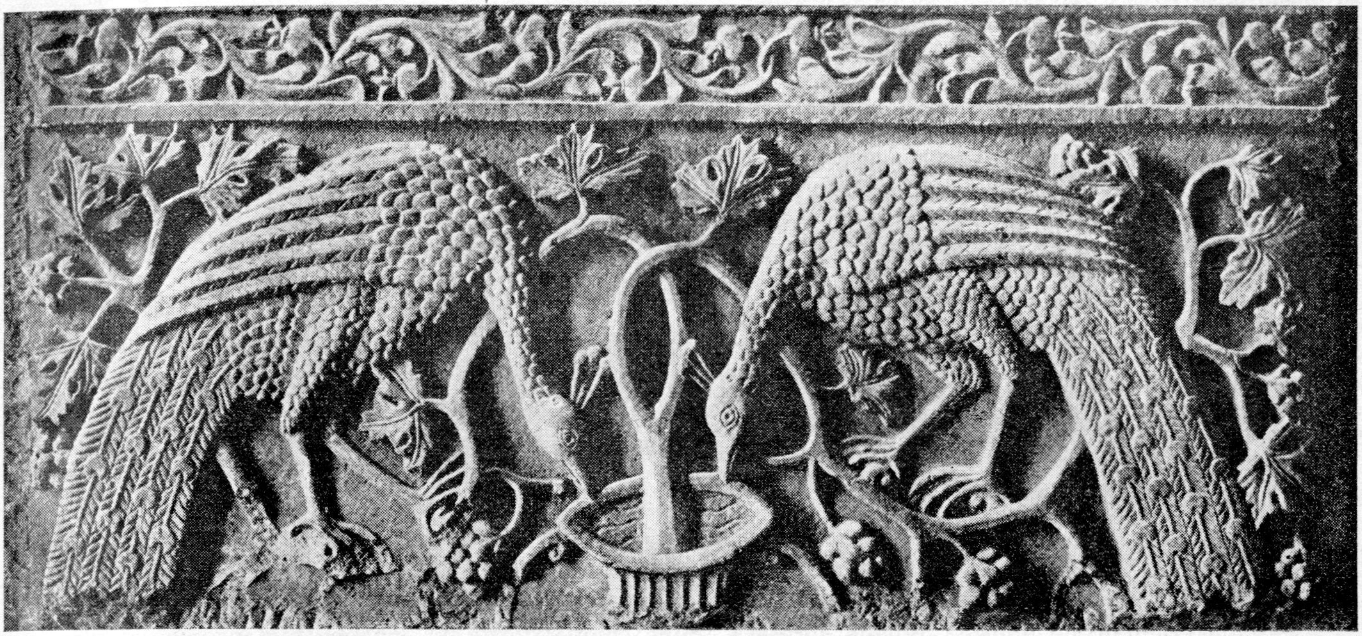
De pace-i plin văzduhul, de mister,
Pogoară glasuri tainice din cer
Și'ncet, din bolta liniștită-a Firii
Pornesc cântări — preludiul mântuirii.

S'aprind lumini, s'aud și pași mărunți
Și'n crezul clipelor sublime,
Purtând noianul anilor cărunți,
S'adună pravoslavnică mulțime.
Bătrâne gârbove de-a anilor povară,
Pioase se închină
Cu lumânări de ceară,
Și'n glas tremurător și subțiat
Imparte preotul lumină:
„Hristos a înviat"!

HORIA CARPATINU

Mestrovici: Pietà

Samariteanca

(Ioan 3, 4)

In Samaria, alături de Sihar, cetate mare
Ce-și resfir'ale ei case sub a muntelui răcoare,
Unde 'n orice colț de stâncă prins'a vremea, ca 'ntr'un ișpin,
Fâșii rupte din trecutul de imagini sfinte plin —
Aci vezi și-acum fântâna unde odihni odată
Domnul, ostenit de cale și de arșița bogată.
O umbrește ș'azi smochinul și maslinii argintii,
Chiparoși ș'azi stau de strajă și te-așteaptă să mai vii
Inc'odată, Doamne, acolo, lângă apa veșnic rece,
Căci pe totul așternut e vălul cruțător. De-ai trece
Ai fi ș'acum trist și palid, gânditor și blând, Isuse!
. . . .
Aste locuri... ș'astăzi, iată, ne vorbesc de cele duse!

— Sunt obosit. Și trebue, fără 'ncetare-a merge!
Și ce e dacă spinii îmi rup mâinile 'ntr'una
Și peste pietre sânge din tălpi mi se tot șterge?
Eu trebui să-mi duc crucea și să-mi gătesc cununa,
Căci orce trudă este izvor de mângăere:
Strivești boaba de strugur, dar ce e'n ea nu piere!
In orice muncă este a Tatălui meu mână
Și simt fiindcă sufăr — c'aici ceva mă mână,
Și - fiindc'a mea putere aproape m'a lăsat —
Se va 'ntâmpla aicea ceva de neuitat.
E-al șaselea ceas, iată, căci razele cad drept
Aud, par'că, un cântec... Sunt trist... Nu știu ce-aștept. .
. . . .
Și-n timpu-acesta vine, dinspre Sihar, cântând
Samariteanca. Vine voioasă spre fântână
Purtând salbă de aur. Și amfora cu-o mână
Pe cap o ține. Trupu-i se mlădie mergând.
Iși umple amfora cu apă și dă să plece. — Adesea-ori
Pe lângă fericire trecem, făr' a simți ai ei fiori!

Atunci Isus îi cere să bea, căci a 'nsetat.
Femeia îl privește uimită: — Nu-i păcat?
Eu sunt Samariteancă, iar Tu Iudeu. — Ce spui?
De-ai ști cine îți cere, i-ai fi cerut tu Lui.
El ți-ar fi dat, femeie, îndată, apă vie.
— Din astă adâncime să scoți... e-o nebunie!
Mai mare decât Iacob să fii nu cred de fel.
A lui este fântâna, Părinte ne fu el.
— De bei de aici apă, din nou vei înseta,
Pe când din apa vie să bei, de îți voi da,
In veac nu-ți va fi sete; chiar după ce-i muri
Un șipot veșnic fi-va și veșnic va țâșni.
— O dă-mi această apă, să nu mai umblu mult

Isus și Samariteanca

Și glasul și privirea-ți îmi plac. Vreau să te-ascult,
Că nu pricep ce apă-i. Să fie-o taină mare?
Isus privi în ochi-i și zise: — Acela care
Va bea din apa vie în veci nu va 'nseta.
Îți chiam' aici bărbatul. — Dar n'am, — răspuese ea.
— Cei cinci cum și acesta îți sunt streini, e drept.
— Tu, totul știi, văd bine. O, spune-mi, ești profet?
Mă luminează: 'N vină Iudeii sunt sau noi?
Pe muntele acesta ne închinăm, iar voi
Găsiți Ierusalimul drept loc de închinare.
Toți șovăim. Nu este aceasta vină mare?
— În pace fii! Căci ciasul acuma va veni
Când toți închinătorii adevărați vor ști
Că Tatălui se cade a ne ruga ori-unde.
El Duh și adevăr e. Cu mintea ta pătrunde
Această taină. Iată: In Duh să vă rugați
Și 'n Adevăr. Atuncea veți ști să vă 'nchinați.
— Isus are să vină și totu-i lămurit.
— Celce-ți vorbește este Acela. N'ai simțit?
. . . .
Samariteanca pleacă, uitând în tulburare
Și amforă și apă. Ea strigă în glas mare:
— Veniți de vedeți omul care-orice taină știe.
Nu este El acela ce așteptăm să vie?
La vorbele acestea mulțimea se 'ndreptă
Spre El cu 'nfrigurare. Crezu și se 'nchină.
Isus către Apostoli se 'ntoarse și le zise:
— Voi face voia celui ce 'n lume mă trimise.
Priviți holdele. Iată, sunt coapte. De ce stați?
Au nu vedeți că-s gata? De ce nu secerați?
Căci adevăr zic vouă: Un altu-a semănat
Iar voi culegeți rodul. Ș'atunci... plec împăcat.
E ceasul Bucuriei. — Ei aducând prinos
Strigară toți deodată: Acesta e Hristos! Z. A.

FEMEIA GERMANĂ DE MÂNE, SAU

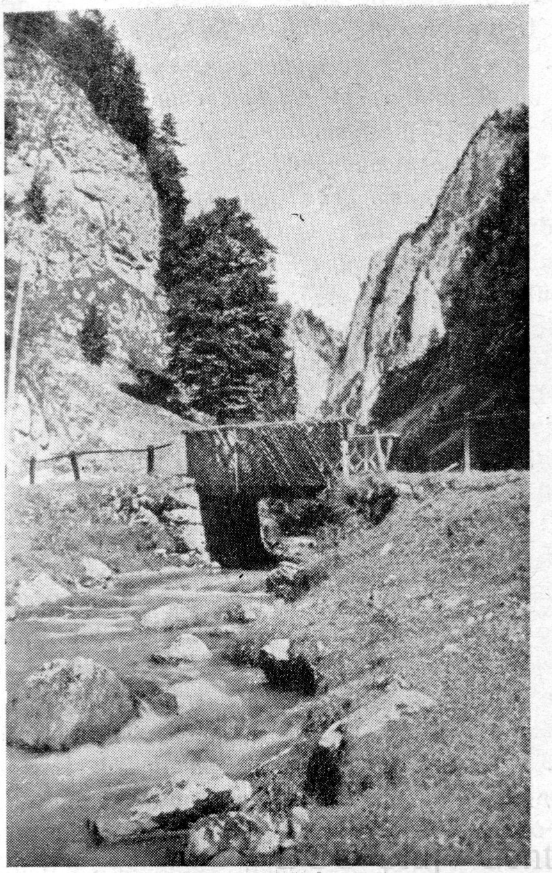
FETELE DIN BDM

Femeia cochetă ne amuză; femeia serioasă ne încântă.

Femeia din prima categorie e de genul... neutru; ca orice lucru neînsuflețit (de pildă: scaun; un scaun, două scaune!) Cealaltă, numai ea, numai femeia-soție și femeia-mamă e de genul femenin. Prima, durează de azi pe mâine. Cealaltă își ancorează definitiv bogăția însușirilor ei specific femenine în sufletul bărbatului. Cea dintâi are parte de o tinerețe svăpăiată, poate bogată'n emoții de mare tensiune și de proastă calitate. E curtată, adulată, mințită și — crede minciuna ce i se șoptește viclean la ureche. Bătrânețea ei începe foarte de vreme. La cincizeci de ani — poate și mai curând. Cocheta devine babă sbârcită și sfârșește uneori într'un azil de bătrâni sau la rude miloase cari s'au îndurat s'o culeagă de pe drumuri. Cealaltă, trăiește o vecinică tinerețe. Pe obrajii ei nu-și sapă vițiul urmele, ci virtutea, lumina ei. Viața ei e pacinică. Sufletul ei nu cunoaște calea spinoasă a vieții și ochii-i limpezi ca lacrima odihnesc pe buclele de aur ale copiilor ce cresc și sporesc în toate cele bune sub binecuvântata ei purtare de grijă. Femeia-soție și mamă nu moare, nu poate muri.

Cam așa trebue să fi gândit despre menirea femeii, în anii lui de sbucium petrecuți prin forturile în cari stăpânirea oloagă dinainte de 1933 i-a fixat domiciliu forțat, acest aprig biciuitor al moravurilor găunoase, acest Cato al veacului nostru, care-i Adolf Hitler, astăzi cel mai puternic monarh european, ca să ajungă să facă ceeace a făcut pentru sănătatea poporului său femenin și totodată, indirect, pentru corectarea mentalității celuilalt popor: bărbații. Acest om, în care destinul a sădit o voință înverșunată și-o viziune de-o impresionantă lungime de undă asupra configurației sufletești a adoratorilor lui de astăzi, și-a dat bine seama de ce vrea, când și-a propus să clădească o lume nouă. Nimic n'a fost neglijat. Totul a fost studiat serios, cu pasiune. Și cum a pus mâna pe frâne, a purces la treabă. In ce privește femeia, Adolf Hitler a subliniat-o, ridicându-o pe scaunul menirii ei de soție și de mamă, de pe care o împinseseră în noroiul ideologiei lor deochiate, un bolșevic ca Bebel și alți faimoși doctrinari comuniști din cel de a doilea Reich.

Acele de tristă memorie manifestații ale femeilor certate cu morala, pentru abolirea căsătoriei, s'au dus ca un vis urât ce parcă nici n'a fost. Iar acea populație de prostituate — cari te fac să te gândești totdeauna cât de imorali trebue să fie bărbații ca să poată trăi de pe urma destrăbălării lor atâtea preotese ale Neo-Afroditei — au fost strânse de pe uliți și puse la secret. Pe străzile astfel curățate, femeia cinstită poate ieși acum fără primejdia acelor jignitoare confuzii cari umilesc pretutindenea atâtea suflete demne. Jidovismul în moravuri — cum ne place să-i spunem destrăbălării curente, pentru rațiuni bine întemeiate — a primit desigur prin aceste dispoziții cari vă asigur că se execută întocmai, un pumn formidabil. Mai departe! Avortul a fost pus, prin lege, în afară de lege, ca orice fărădelege. Un doctor, deunăzi, pentru un asemenea caz, a mâncat pușcărie pe șase ani. Dupăce va cugeta șase ani de zile la ceasul cel rău când a cutezat să calce o lege, în statul național-socialist, se va întoarce la lumină ca orice borfaș de rând: prin sentință judecătorească, odată cu cei șase ani de pușcărie, i s'a ridicat pentru totdeauna dreptul de practică medicală. Nu mai vorbesc de acel celebru măgar Magnus Hirschfeld care propovăduia bărbaților necurăția pângăririi trupurilor lor, ei în de ei. Aceeaș soartă a avut-o nudismul. Și odată cu extirparea

In munții noștri: Cheia Dâmbovicioara

acestor ulcere sociale, a fost dată flacărilor toată acea literatură imundă pe care jidovismul „în literatură" a vomitat-o pe piața germană cu un zel vrednic de Ignat Herz-ul și sărindărenii noștri.

De ce o atât de întinsă întroducere la articolul nostru?

Fiindcă aceste măsuri de deparazitare socială sunt premisele a ceeace vrem să scriem. Nu poți clădi ceva nou decât punând temelie nouă, temelie de stâncă. Nu poți pune petec nou la haină veche. Adolf Hitler voia o vatră curată, pe care să poată clădi lumea cea nouă din gândurile lui. Și cât ce a avut-o, a început clădirea fără zăbavă. Planurile erau făcute demult. Și odată ajunși la putere, ele au fost încredințate spre executare credinciosului partizan al lui Hitler, Baldur von Schirach, student în München în anii grei ai începutului mișcării național-socialiste. De sarcina dată Baldur von Schirach s'a achitat cu devotament. Azi el e conducătorul tineretului german (Reichsjungendführer). Experiențele lui le-a strâns într'o carte (Hitler-Jugend), care e codul tineretului german de astăzi. In fruntea ei pune motto cuvintele lui Hitler: „Tinerii trebue să fie conduși de tineri". Nu fac exegeza acestor cuvinte. Notez doar în treacăt, că Hitler a rămas consecvent acestei afirmații, până în ziua de azi: tinerii nu se conduc de capul lor, cum s'ar putea crede, ci sunt conduși de tineri. Ceeace e cu totul altceva. Căci aici tinerețea nu se calculează după numărul anilor, ci după sănătatea și vioiciunea sufletului. Tinerii dela 10—14 ani formează așanumitul Jung-Volk. Dela 14—18: Hitler-Jugend. După această vârstă, trec în batalioanele de asalt (S. A. sau S. S.). Aici ne întâlnim cu fetele de cari e vorba.

Dupăce a împlinit vârsta de 14 ani, tânăra germană intră în *Bund Deutscher Mädchen* (Asociația Fetelor Germane) sau, prescurtat, cum se spune în limbajul curent, BDM. In această organizație stagiul durează șase ani: dela 14—20 ani.

Fetele din BDM sunt una dintre cele mai frumoase creații ale național-socialismului german. Inscrierea în rândurile lor e benevolă. Numărul membrelor e mare. Fiecare fată germană socotește drept o mare onoare să intre în frontul fetelor din BDM. Nu se face nici o deosebire de rang, de avere, de cultură. In Germania nouă nu mai sunt aristocrați și plebei. Toți sunt „Volksgenossen" (tovarăși, membri ai poporului, într'o traducere aproximativă). Așa și aici. Fetele cu mai multă școală, prin însăși prezența lor în mijlocul organizației, fac școală celor mai puțin cercetate de noroc. E un sistem de vase comunicante între fetele de condiție socială diferită. Uniforma nivelează toate asperitățile. Și această uniformă e ținută în cea mai mare cinste.

Fetele din BDM aveau să ia locul cercetășiei, care a fost stârpită din Germania cu desăvârșire. Nu se potrivea deloc cu naționalismul radical pe care-l predică actualul regim. Cercetășia, întru cât e o organizație internațională, nu se potrivea deloc cu idealul hitlerist, care vrea ca cea mai neînsemnată celulă din organismul noului stat

Magnolia

german să fie *numai naționalistă*. Influențele dinafară au făcut mai mult rău decât bine acestui mare popor. Sau, când nu i-au făcut direct nici un rău, i l-a cauzat indirect, vătămându-i un orgoliu atât de firesc la o națiune așa de mândră. Cercetășia n'a fost cruțată de critici aspre. A fost bănuită și denunțată de spiritele mai excesive ca o organizație cu legături în francmasonerie. Faptul că ea înglobează și elemente de viță semită, a grăbit deciziunea. Numele ei nu putea servi ca firmă pentru o creație nouă. Ar fi fost o firmă veche.

Așadar, caracteristica fundamentală a organizației fetelor din BDM este aceea de-a fi specific națională și naționalistă. Fetele din BDM au să-și slujească Patria, întâi de toate. Organizația lor e quasi-militară. La intervale de timp regulate, se strâng sub steagul idolatrizat, fac excursii în marșuri lungi și obositoare, mult sport, inteligent îndrumat și iau parte la șezători-cursuri în cari se desbat probleme de educație *națională* și *matrimonială*. Conducătoarele lor (așa numitele Führerinen), urmează, pentru obținerea acestui grad, niște cursuri speciale organizate la Potsdam, în fiecare an, sub directa supraveghere a conducătorului tineretului hitlerist. Fata din BDM e femeia germană de mâine, femeia viitorului. Educația ei e în așa fel dirijată, încât să facă din ea o mare inimă, pentru Patrie, o soție desăvârșită și o mamă iscusită pentru familia germană. E reintegrată așadar, în mod oficial, în menirea-i sublimă pe care i-a rânduit-o firea dacă vreți; noi zicem: Dumnezeu.

Patria, Familia, Munca, aceste trei noțiuni formează crezul național-socialismului. Toate trei au fost încununate cu aureolă de mit. Fetele din BDM le rezumă, le reduc la unitate și unitatea — sunt *ele*.

Cum arată fetele din BDM?

Figuri bine clădite, pline de-o sănătate pe cari suavele dudui de pe Calea Victoriei desigur ar găsi-o dură, fetele din BDM poartă părul lung, împletit în două coade ce cad înainte, pe la intersecția umărului cu pieptul. Cămăși albe, cravată neagră, fustă bleu, cu două buzunare înainte și pentru timp răcoros o jiletcă brună, strânsă bine pe bust, aceasta-i uniforma lor. Pentru excursii, bastonul și sacul de spate. Capul îl poartă descoperit. In picioare, totdeauna încălțăminte de sport. Această generație pregătește falimentul jidovismului cosmetic. Ele nu se fardează cu nici un chip. Și totuși, gingășia femeiască nu sufere deloc.

Le-am văzut scurgându-se pe stradă, în cete dese, de-atâtea ori. Le ședea așa de bine. Cântau așa de frumos! Le-am văzut, în grupuri mici, strângând daruri pentru lupta împotriva foamei și frigului (Winterhilfswerk). Cutiile lor nu sunau a gol niciodată. Lumea da bucuros. Da fiindcă aceste fete cumsecade știau cum să ceară. O întâmplare pe care am petrecut-o eu însumi mi-a arătat cât sunt de pătrunse aceste fete de însemnătatea slujbei patriotice pe care o săvârșeau. Astă iarnă, într'una din zile, mă întorceam acasă dela școală. Era timpul mesii. Mă văd deodată înconjurat de cinci fete, în uniforma BDM.

— Eine spende bitte! (Un dar mă rog!) Cuvintele isbucniseră ca un râset, din cinci guri, deodată. In loc de insigne, împărțeau niște figurine foarte drăguțe, lucrate în lemn și vopsite frumos. Strecor banii în cutie și aștept insigna. Le terminaseră. Atunci una din ele, fără să stea mult pe gânduri, și-o smulse pe a ei din piept și mi-o anină la butonieră. In timp ce eu, cu polițeța noastră latină, protestam, rugându-o s'o primească înapoi, au spus frumos un „mulțumesc" și au plecat. Intâmplarea mi-a descoperit un mare adevăr, într'un lucru mărunt. L-am articulat mai sus. Fetele, dupăce au plasat toate insignele, se puteau întoarce acasă împăcate. Datoria însă, le comanda ceva mai mult. Bănuiesc că au continuat să strângă daruri până târziu. Nici o fărâmă din jena aceea idioată pe care o cunoaștem de aiurea, nu vedeai la ele.

Așa fiind fetele din BDM, nu-i deloc de mirat că Adolf Hitler caută cu atâta dragoste de părinte la ele. Și fetele știu lucrul acesta. Și atunci când Hitler inspectează niște lucrări în Silezia și un grup de fete din BDM, întâmplător în excursie, află de trecerea lui, „unser Führer" trebue să-și oprească mașina, căci ele i-au închis drumul. Și abia după ce a dat mâna fiecăreia se deschide cercul și el își continuă drumul în ovațiile lor.

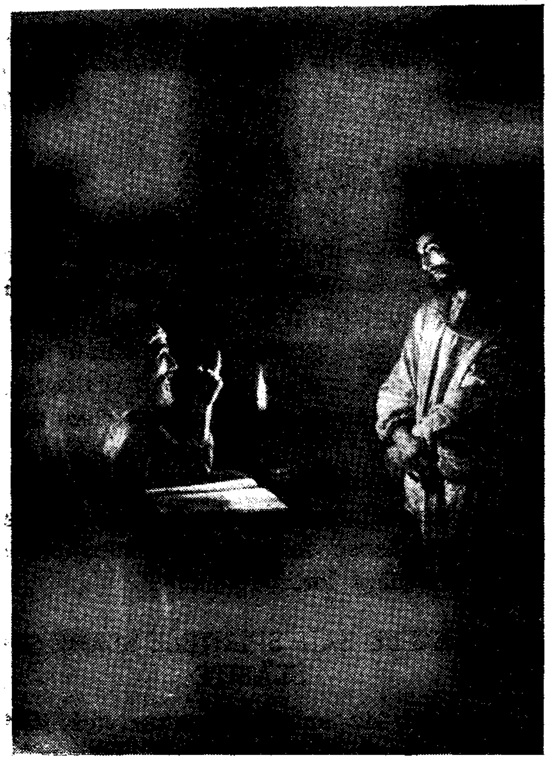
Breslau, Martie, 1936. GRIGORIE T. MARCU

O CLIPĂ DIN PATIMILE DOMNULUI

ISUS CU MÂNILE LEGATE

Era în Vinerea Paștilor. Pardoseala Gavatei din inima Ierusalimului în miezul zilei dogorea ca o vatră de cuptor încins; dar gloatele cari o frământau cu picioarele n'o simțeau, căci inima lor încă dogorea de focul urei pătimașe.

In Pretoriul îmbrăcat în marmură Pilat ședea în scaun de judecată și cumpăna dreptății lui o legănau răcnetele mulțimii înfuriate. Ochii lui descurcau o scrisoare luată'n clipa asta dela soția sa copleșită de-un val de reasimțire, iar

Isus înaintea lui Pilat

urechile i se înfiorau de larma iadului din față. Ingândurat începu a șopti:

— Mă'ncurcă și scrisoarea ei. Uite, cât de răspicat îmi scrie că „nimic rău dreptului acestuia, căci multe am pătimit azi-noapte în vis pentru el!" Îi înțeleg destul de bine neliniștea și poate să nu fie făr'de rost, dar furtuna ăstor răsvrătiți sălbateci încă-mi poate învălui domnia în primejdie. Iubirea ei mi-arată un drum, iar teama par'că-mi poruncește altul. Stau buimac, cu gândul olog, în fața ăstui rob legat, care așteaptă liniștit cuvântul judecății mele. O, zeiță Minerva, vino de mă lămurește tu, cu lumina înțelepciunei tale de peste fire, cum se face de tremură azi judecătorul în fața pârâtului?... O, Apollo, în fața lui se oglindește ceva din frumusețea feții tale, iar în privirea lui ceva din seninul și din măreția ochilor tăi, atotputernice Joie, părintele zeilor și al oamenilor!...

Până când se frământa așa Pilat în sufletul său tulburat, robul Isus își odihni privirea sfântă, pe nodul funiei cu care-i erau ferecate mânile binecuvântătoare și gândul său se topea în tainica rugăciune, pe care nu limba, ci numai fiorul simțirii o saltă spre Cel-de-sus. Dupăcum i se prelingeau boabele de sânge, pe funia încordată și de-acolo picurau domol pe oglinda marmurei zugrăvindu-o cu floricele de maci, tot așa țâșnea și din curcubeul sufletului său raza rugăciunii izbăvitoare:

— O, Tată, mânile oamenilor, mânile fraților mei gata sunt spre toată răpirea și toată fărădelegea! Degetele lor grabnice să strângă munți din comorile lumii trecătoare, pe cari moliile le rod și rugina le mănâncă și hoții le sapă și le fură. Nu este palmă neîntinată de stricăciune pe fața pământului! Nu este pumn făr' de prihană sub lumina soarelui! Și nu este braț neumbrit sub toată bolta ceriului!

Știm că vrednică e toată mâna omenească de-a fi strivită de fulgerul măniei Tale, de care se'ngrozește firea și de teama căreia joacă munții ca berbecii și dealurile ca turmele mieilor!

Dar, Tată, vina lor luat-o-a asupra ei mâna asta, care 'n cei treizeci și trei de ani de viețuire pământeană n'a săvârșit altceva decât sfântă voia Ta, care n'a știut a lua decât a da; care n'a știut a sugruma, decât numai a mângâia și a binecuvânta.

O, Tatăl iubirii nesfârșite și al iertării nemărginite, povara mărilor de nelegiuiri nu mai apasă astăzi mânile lor, ci pe-ale mele. Vina lor e vina mea. Osânda lor osânda mea. Deaceea focul iubirii Tale învăluiască-i în razele iertării, ca pe unii cari sunt acum streini de prihănire și primește-i din nou ca părtași ai harului Tău celui sfânt, cum se primesc cei cu inima curată.

Dar, Tatăl meu cel drept, eu nu cer iertare și pentru mine! Căci eu sunt de-acum vinovatul! Eu port pe sufletul meu toată urgia fărădelegii lor făr' de hotar! In pălmile acestea însângerate

Pilat își spală mânile...

zac în astă clipă toate uciderile de peste veacuri și mânile acestea încătușate le îngreunează acum urgiile tuturor tâlhăriilor de peste țări și mări! Izbească-le dar dreptatea judecății Tale! Strivească-se aceste degete încărcate de osândă, cum se strivesc viermulețtii sub picioare, căci dulce este jertfa ce pornește din căldura iubirii mântuitoare...

A. NANU

Desechilibre sufletești

IV. EXCITAȚII, DEPRIMAȚII ȘI SPIRITELE SLABE SAU SLĂBITE

Viața modernă cu sbuciumul ei, cu stimulările ei, exagerează continuu caracterul sau firea unor oameni făcându-i mai agitați, mai excitați. Acești oameni trepidanți, incapabili de a sta mult timp într'un loc, pot ocupa situații înalte privind cu dispreț restul oamenilor.

Excitatul are de obiceiu fața puțin congestionată, cu trăsăturile largi cari exprimă mulțumirea, veselia. Are apoi îndoiturile buzelor ridicate, ochii strălucitori, nările dilatate și gesturile mari. Se arată mai totdeauna optimist. Nu cunoaște frigul, foamea, oboseala. Vorba-i este vioaie ca și gestul.

Excitatul ascultă puțin pe interlocutorul său, caută să-l domine cu ideile sale exprimate așa de repede încât nu pot fi urmărite decât cu greutate.

Excitatul combină diferite afaceri chiar dacă nu are un profit de pe urma lor. Politica, știința, arta, literile, invențiile, etc. se amestecă în mintea lui în proporții diferite, exteriorizându-se prin diverse și numeroase gesturi. Orele de somn îi sunt scurte, iar acele ale zilei fără repaos.

In opoziție cu excitatul găsim pe deprimat. Figura sa este palidă. Trăsăturile feții alungite în sens vertical. Ochii fără expresie. Nările strânse. Nu știe cum să-și conducă gesturile. Face de obiceiu puține mișcări. Trăește mai mult concentrat în sine. Pare o ființă veșnic obosită. Se plânge mult de suferințele sale. Vorbește greoi și cu ezitare. Nu evocă lesne amintirile. Capul i se pare gol, chiar dacă este inteligent. Nu iubește firile prea active. Se ține mai totdeauna în rezervă și retras. Se incadrează în societățile care-i impun minimum de inițiativă.

Excitații și deprimații pot fi continui, sau cu intermitență. Câte odată formele de excitație și depresie alternează la unul și acelaș individ. Intermitențele constituesc ciclotimia.

Pe lângă cauzele înnăscute cari provoacă aceste stări de excitațiuni și depresiuni, avem și cauze externe, dobândite. Printre acestea din urmă socotim la loc de frunte toxicele, sifilisul, tuberculoza, pelagra, encefalita letargică, etc.

Excitații și deprimații sunt ceice prin purtarea lor în societate ne dovedesc relativitatea noțiunii de echilibru, căci excitatul lucrează de obiceiu fără multă reflexiune și poate reuși. Prin această reușită pare superior omului care reflectează prea mult, care se arată prea cercetător în subtilitățile logicei și care poate rămâne condamnat la inerție. Această superioritate a excitatului nu durează mult, atunci când îi lipsește continuitatea, fapt ce se poate ușor vedea la formă intermitentă.

Vâltoarea vieții de afaceri și a celei politice favorizează înmulțirea stărilor de excitație, căci excitații își găsesc în aceste organizațiuni cadrul potrivit activității lor.

V. SUFLETELE SAU SPIRITELE SLABE ȘI CELE SLĂBITE

Cel slab de spirit din cauza debilității sale înnăscute, scoate idei sărace și activează puțin. El face — de obiceiu — ceeace poate, însă nu poate prea mult.

Slăbitul de spirit este reprezentat prin individul care a lucrat odinioară, dar care printr'o cauză mai gravă sau prin bătrânețe a slăbit într'atâta, încât a ajuns în rândul copiilor. Și unul și altul conservă deci numai resturi din bogăția spiritelor omului normal.

Formele cele mai grave ale sufletului sau spiritului slab sunt: idioția și imbecilitatea. O altă formă mai ușoară este debilul mintal. La acest din urmă nu găsim stigmatele fizice pronunțate ale diotului sau imbecilului, dar totuși fruntea îi este mai netedă, sprâncenele și pleoapele puțin mobile, fața, în special partea superioară, este lipsită de expresie sau de mimică, ceeace ar trada sărăcia de idei sau imagini. Intreaga sa ființă exprimă o indiferență sau vanitate prostească.

Prostul nu este tocmai un slab de spirit. El imprimă numai câtorva acțiuni caracterul slabului de spirit.

Prostul este lipsit de finețǎ atât în judecată cât și în acțiunile sale. Judecata lui nu este apropiată mobilelor sau motivelor care provoacă purtarea sa. Prostul merge în viață fără să-și aleagă calea, fără să țină seama de obstacole.

Lipsa de tact îl face să comită așa zisele gafe. Distratul (care în momente de nedistracție poate străluci pe terenul ocupațiilor sale) comite uneori și el gafe. Dar pe când acest din urmă caută să le îndrepte, cel dintâi lasă să i se vadă ușor fundul sacului său intelectual. Francezul are

de altfel expresiuni proprii pentru fiecare din aceste gafe căci el numeşte *bêtise* gafa venită prin simplitatea distratului şi *sotise* pe aceea lipsită de judecată, a prostului.

Punctul cel mai vulnerabil al desechilibratului slab de spirit este sugestibilitatea. Prin ea se poate introduce şi vre-o perversiune instinctivă.

Prostul vanitos se supune linguşirilor şi este fără apărare contra acelor ce-l despoaie sau il antrenează într'un drum rău.

Slăbitul de spirit se traduce printr'o scădere totală sau parţială a inteligenţei, păşind spre ceeace noi numim demenţă.

Slabii şi slăbiţii de spirit îşi vatămă corpul şi pot vătăma societatea. Dacă nu sunt ocrotiţi (şi mulţi chiar o refuză), devin victimele aventurierilor, explotatorilor. Ei pot cădea victime şi instinctelor sau pasiunilor rele (în special pasiunii alcoolice). Slabul de spirit este căutat şi uşor găsit de politiciani şi financiari fără scrupul pentru executarea sugestiunilor lor.

Dacă se intră în cafenele şi se ascultă prostiile acestor desechilibraţi, se vede lesne cum ele împodobesc aproape toate conversaţiile. Aceste conversaţii constau în imagini împrumutate dela alţii sau din ziare, la care adaugă şi ceva personal.

Studiul acestei categorii de desechilibraţi ne mai arată, că ei sunt foarte susceptibili de violenţă.

Dr. GH. PREDA

Grigorescu: Ţărăncuţă

Primăvară

Primăvara

E cald şi florile zâmbesc spre raza ce le-a dat viaţă,
Izvoare, văi şi crânguri râd, scăpaţi de-al iernii brâu
[de ghiaţă.
Şi cerul se'nvesmântă-acum în haina lui albastră, clară
Şi păsărelele vestesc cu vocea lor măiastră, rară,
Că-i primăvară!..

Auzi tu, suflet amărât, acest concert de viaţă nouă?
Cum nu tresari când vezi zâmbind atâtea flori
[muiate 'n rouă?
Şi-acel albastru nesfârşit ca'n alte dăţi nu te 'nfioară?
Nu-ţi spune nici un glas duios ca'n vremile de-odinioară,
Că-i primăvară?

O! Te aud cum plângi şi-mi spui: „E moartă lumea
[pentru mine.
Eu nesfârşitul l-am văzut în două splendide lumine
Şi glasul ce mă fermeca în primăvara vieţii mele
A fost un cântec măestrit, — poveste tainică din stele:
S'a dus spre ele!“

DAFNA-BLAGAIANA

PRIN SATELE DIN ZARAND

ŢEBEA

Casă din Ţebea

Dela Brad în jos drumul te duce pe lângă marginea satului Mesteacăn tocmai la Ţebea, această Golgotă a românismului. Biserica din Mesteacăn, răsărită printre frunzişul pomilor, te duce cu gândul înapoi cu 150 de ani, când Gheorghe Crişan a luat jurământul moţilor Zărandului, pe crucea aurită, despre care se spunea că a adus-o Horia dela Împăratul, că vor stârpi pe toţi ungurii şi pe toţi nemeşii. Preotul Căzan Ioanăş a ridicat apoi rugăciuni lui Dumnezeu pentru buna reuşită a acestei porniri. Acest preot a căzut apoi victimă setei de răzbunare a nobililor maghiari. Biserica veche nu mai este; a ars în altă pornire de descătuşare din robie, la anul 1848 şi a fost înlocuită cu una de lemn.

Dela Mesteacăn până la Ţebea sunt numai câteva minute de drum cu automobilul. Insoţit de părintele Iosif Tisu am vizitat biserica şi cimitirul. Nu cred să mai existe alt colţişor de ţară, care să cuprindă atâtea rămăşiţe scumpe sufletului nostru, ca Ţebea. Biserica măreaţă prin înfăţişarea şi trecutul său, a fost vizitată aproape de toţi oamenii cari conduc destinele acestui neam. In cartea de aur, ţinută la biserică, am văzut iscăliturile regelui Ferdinand I, a M. Sale Reginei Maria, a I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae Bălan, a I. P. S. S. Gurie, a mareşalilor Averescu şi Prezan, a lui Ion Brătianu, N. Iorga, D. I. Ştefănescu etc. etc.

In faţa bisericii sunt doi goruni; unul de demult şi altul în plină maturitate. Cel vechiu este cunoscut sub numele de „Gorunul lui Horia", fiindcă la umbra lui se opria Horia în zilele de târg la Brad şi îndemna la luptă pe moţii ce poposeau aici. Gorunul e aproape uscat, numai o creangă a mai rămas verde, creanga de pe care vorbea Horia mulţimii. Tradiţia spune, că subt această ramură ar fi îngropată mâna dreaptă a Căpitanului.

Sub gorun este mormântul modest al lui Avram Iancu, al eroului nebun care a închis ochii pe o bancă din Baia de Criş, de unde a fost adus aici şi înmormântat ca un adevărat craiu al munţilor.

Aproape de el este îngropat alt mare român, care a slăvit acelaş vis de libertate, prefectul Ion Buteanu, precum şi 72 de eroi aduşi de pe valea Jiului de societatea „Mormintele eroilor".

In acest cimitir au depus jurământul soldaţii regimentului Horia, când au pornit pe câmpul de luptă dela Tisa pentru liberarea neamului şi întregirea patriei.

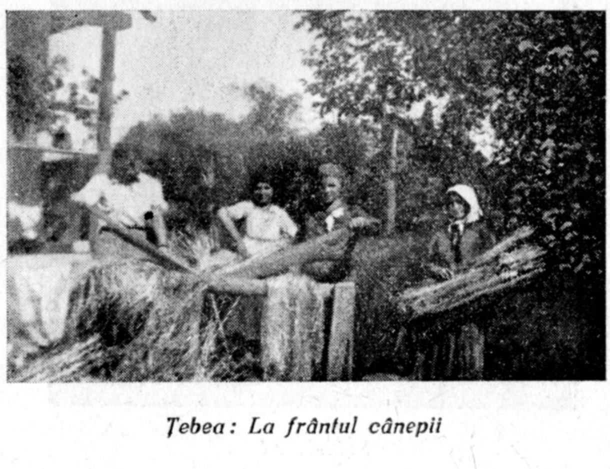
Pe neaşteptate, deodată cu înserarea s'a lăsat o tăcere adâncă peste întreg cimitirul, numai când şi când te făcea să tresari un foşnet misterios de frunze. Este oare o undă de vânt, sau şuierul tânguitor de fluier al celui ce şi-a purtat pe aici nebunia lui sfântă? Sau poate e şoapta martirilor, cari au făcut marea volbură românească de acum un veac şi jumătate?

Ţebea este cea mai înstărită comună din jur. Are două şcoli cu trei învăţători şi o casă culturală „O. Goga", cu bibliotecă şi scenă pentru producţiuni teatrale.

Poporul citeşte „Lumina Satelor", „Ortodoxia" şi diferite ziare politice. In comună nu se găseşte nici o cârciumă. Analfabeţii se răresc din ce în ce. Ţebenii sunt parte plugari, parte minieri, parte spălători de aur. Minierii lucrează la mina de cărbuni a societăţii „Mica".

Am plecat din comuna Ţebea cu gândul la sutele de mii de oameni morţi pentru ca mormântul lui Iancu să nu mai fie în ţară străină.

Prof. IOAN MARTIN

Ţebea: La frântul cânepii

„MINUNI IN VREMEA NOASTRĂ EU CRED A SE MAI FACE...“

ȘI EU AM FOST LA MAGLAVIT

Petrache Lupu la el acasă

Intâmplarea miraculoasă deia Maglavit a pătruns cu putere zguduitoare în sufletele milioanelor de credincioși. Pe întreg cuprinsul pământului stăpânit de români, la sate și la orașe, se vorbește despre cereasca arătare depe malul Dunării maglavitene. Țăranii în întrunirile lor dela munca ogorului strămoșesc, sau dela hora satului, precum și intelectualii satelor și ai orașelor comentează și discută evenimentul rar. Preoții dela înălțimea amvonului bisericesc predică minunea dela Maglavit; presa creștină din țară consacră pagini întregi întâmplărilor minunate, cari par aproape de necrezut. Creștinii din toate părțile Țării românești, cu sutele, cu miile au luat drumul ce duce la locul arătărilor cerești. Mulți merg mânați de setea senzaționalului netrăit încă în lumea păcatelor de azi; dar alții poartă cu ei acolo pocăința necredinței lor, sau suferința zguduitoare a îmbolnăvirii lor sufletești și trupești, implorând cerul să-și arete și peste neputința lor mila sa făcătoare de minuni, cea dela Dumnezeu venită în luminișul buturugilor maglavitene.

Iana: Visul Pruncului Isus

Dar vestea, cu sborul ei pe aripi ce nu cunosc granițe, trecut-a și dincolo de zarea gliei românești, la alte popoare, din alte țări îndepărtate.

Dacă astăzi se ocupă atâta lume de această dumnezeiască minune, se cuvine să jertfim și noi un ceas de seară din amurgul zilei ce apune cu oboseala ei, gândului creștinesc, prin care să examinăm judecata zilelor noastre, întrebându-ne: oare este posibilă minunea? Se cuvine să credem în minune, — noi fiii acestui veac al luminei și al descoperirilor mărginașe cu minunea, noi, copiii crescuți în strălucirea științei de astăzi, conduși de concepțiuni și păreri ale unei societăți împodobită cu florile civilizațiunii minunate și cu mărgăritarele culturii strălucitoare?

Să cercetăm deci cu osârdie și să vedem ce ne spune Biblia — cartea cuvântului lui Dumnezeu, istoria — scrisă de suferința neamurilor și știința — scrisă de învățații oameni ai pământului.

Atât în Biblie cât și în istoria lumii întregi găsim că oamenii cei mai serioși, cei mai morali, cei mai valoroși și cei mai temători de Dumnezeu, au crezut cu smerenie sfântă în *minune*. Cântăreții durerii omenești din toate timpurile: Omer al grecilor antici, Eschil, împăratul David, poetul psalmilor minunați, Dante, poetul italian, care a străbătut cu gândirea și infernul — au crezut în minune. Filosofii cei mai mari: Platon, Pascal, Leibnitz au crezut în minunea dumnezeiască. Naturaliștii înțelepți, cari au descoperit minunate legi naturale, și cari ne-au dat învățăturile ce avem astăzi despre univers și despre natură, au crezut și s'au închinat

cu înfricoşare în fața minunilor lui Dumnezeu; Copernic, Kepler, Newton, cari cunoşteau cerul şi universul, Linné care cunoştea natura, cu toții au crezut în minune.

Artiştii neîntrecuți în pictură: Leonardo Da Vinci, Michel-Angelo, s'au inspirat în creațiunile lor din taina minunilor sfinte, pe cari le-au crezut cu tărie şi le-au tradus în fapte nemuritoare.

Moise, prorocul Ilie, sfinții apostoli Petru şi Pavel şi tovarăşii lor au săvârşit chiar minuni în viața lor pământească. Tot aşa Fericitul Augustin, sfântul Nicolae, şi mulți alți sfinți au crezut în minune cât au trăit viață pământească, li s'a făcut milă de mii de suferinzi şi au intervenit în chip minunat aducându-le ajutor, scăpare şi vindecare, prin minune adevărată. Aceşti sfinți sunt şi după moarte făcători de minuni, făcând bine celorce li se adresează prin tainica legătură a rugăciunii. Tot aşa vedem şi în istorie bărbați virtuoşi, cari au fost aleşii lui Dumnezeu, prin cari cerul a dus la biruință planul său. Constantin cel Mare duce la biruință armata sa mică, cu ajutorul sfintei Cruci ce i s'a arătat pe cer, contra păgânilor duşmani. Mircea cel Bătrân, Ştefan cel Mare şi Sfânt, Mihai Viteazul, prin credința lor în Dumnezeu Cel puternic în minuni, au biruit pe duşmanii păgâni.

Ce este dar minunea? Zadarnică trudă omenească ar fi să căutăm cuvinte, prin care să putem explica minunea. Este ceva ce nu vom putea înțelege niciodată cu mintea omenească. Este neexplicabilă nici prin cuvinte, nici prin fapte omeneşti, căci este o intervenție a lui Dumnezeu cel atotputernic. Este ceva supranatural. Iar noi nu suntem în stare să înțelegem ce este supranatural, pentrucă nu cunoaştem legile creațiunii. Ori cât am afirma noi mulțimea cunoştințelor ce avem astăzi, totuşi trebue să recunoaştem că abia ştim câteva paragrafe din marele cod de legi ale naturii în care trăim. Natura în săşi ne arată supranaturalul şi face să se înțeleagă o supranatură, unde binele şi răul au răsplata lor deplină şi veşnică. Omul natural, aşa cum este creat şi aşezat în sânul crud al naturii, dela prima clipă a conştiinței sale crede în supranatural, se doreşte şi osteneşte după el, pentrucă supranaturalul este Dumnezeu, în care suntem, trăim şi ne mişcăm. Dar orice lucru natural, care are loc zilnic în scara întâmplărilor, deşi se întâmplă după legi cunoscute, totuşi ascunde în fondul său genetic taina supranaturalului, care ne minunează: ziua cu munca ei desfăşurată sub strălucirea luminei cereşti; noaptea cu tainica ei tăcere şi cu sclipirea stelelor cereşti; naşterea cu farmecul ei uimitor şi moartea cu spaima ce ne cuprinde, sunt întâmplări naturale, dar izvorul din care ele țâşnesc este supranatural.

In lumea noastră de astăzi cei mai mulți admit supranaturalul; alții admit că Dumnezeu a făcut cândva lumea, dar ar zâmbi cu ironie şi compătimire dacă le-am spune că tot acest Dumnezeu mare şi puternic este în stare să ne asculte rugăciunea noastră din fiecare dimineață şi seară; sunt apoi unii cari recunosc supranaturalul, admit existența lui, nu-l contrazic nici în filosofia lor, nici în ştiința lor, dar nu admit minunea. Iată argumentele lor:

Unii din adversarii minunii zic, că *Dumnezeu este logic*, deci nu poate călca legile ce le-a făcut, căci aceasta ar fi o samavolnicie, prin care s'ar contrazice. Afirmând şi noi că Dumnezeu este logic este adevărat şi este bun, deci nu poate minți, nu poate iubi răul, şi logica lui în veac rămâne cu preciziunea matematică, care ne arată că 2×2 fac patru, dar nu se poate documenta niciodată ce este nelogic, la o minune. Minunea nu este ceva rar, ea ne înconjoară şi numai oamenii miopi cu scurta lor judecată ar putea nega existența ei. Constatăm cu toții, că lumea există şi în ea existăm şi noi. Această lume este o mare minune! Trebue să ne întrebăm: oare cum s'a făcut această lume? S'a făcut universul pe sine? Există el din veşnicie necreat de nimeni? Ori care din aceste ipoteze am admite-o, ajungem la acelaş final răspuns: ori cum e creat prin minune, căci tot începutul este minune.

Nu de mult ştiința darvinistă afirma că a izgonit cu biciul său minunea din natură; dar însuşi Darwin pleacă dela minune, pleasna biciului său se termină în pocnitura minunei, când recunoaşte că viața celei dintâi celule este insuflată de Creator.

Dar nu numai începutul, ci şi existența este o minune, pe care nu o putem nici înțelege şi nici explica. Omul trăieşte 80—100 de ani, în loc de 500 sau 5000 ani, o muscă trăieşte o zi; trăieşte atât nu pe baza unei întâmplări, ci pe baza unei legi, pe care nu o cunoaştem, căci această naştere şi existență este o minune. Precum minune este şi dispariţiunea noastră în neființă prin moarte. Dacă ucidem o musculiță, o mică insectă chiar, se apropie de noi minunea morții. Dela naştere şi până la moarte plutim între taine şi minuni, pe care nu le cunoaştem, dar îndrăsnim să le tăgăduim. Tot aşa o minune nedeslegată este timpul, sub ale cărui bătăi de aripă toate vin şi toate trec; spațiul în care ne mişcăm; numărul care nu are nici început nici sfârşit, căci mereu găsim un număr mai mic, decât 1 şi mai mare decât trilionul; cu un cuvânt nu cunoaştem condițiunile primitive a existenței noastre. De sigur, fiindcă aceste condițiuni nu sunt create de noi, nu stau sub comânduirea voinței noastre, ci aparțin vastului imperiu al minunilor dumnezeeşti.

Este deci o mare greşală a susţine că ştiinţa a înlăturat minunea din lume, pentrucă ştiinţa n'a isbutit să deslege problema existenţei. Nu este nici de nădăjduit că va descoperi vre-odată taina ascunsă, care să ne spună: de unde am venit, cum existăm, cari sunt legile cârmuitoare a existenţei, ce este materia, spiritul, energia? Toate aceste probleme sunt adevărate minuni. Aşa dară, după cum ştiinţa nu poate tăgădui aceste minuni, tot aşa de puţin poate nega oricare altă minune, întâmplată cândva, ori astăzi, pe pământ. Orice ştiinţă ne dă ceeace se poate şti — dupăcum ne arată şi numele său — dar minunea ne arată chiar inexplicabilul, care nu se poate şti şi nici explica prin nici o ştiinţă, decât prin adânca credinţă în minune, pentrucă ştiinţa nici nu se ocupă de minune, care stă în afară de domeniul ei. Nu vom putea nici odată să explicăm prin ştiinţă cum au fost păziţi în foc cei 3 tineri din Biblie, pentrucă ştiinţa omenească ne învaţă că focul arde. Şi tot aşa nu vom putea înţelege cu ajutorul ştiinţei de astăzi, de ce râul Iordanului s'a întors să curgă cu apele sale înapoi, înaintea chivotului legii, decât cum scrie Scriptura — la porunca unei Fiinţe Prea Înalte.

Putem deci întreba, sus şi tare, cum a desfiinţat ştiinţa minunea din univers? Din contra, ştiinţa acestui veac nu face altceva decât predică minunea când afirmă, că puteri abia simţite şi puţin cunoscute străbat universul în toate dimensiunile lui — ca electricitatea, despre care nici cei mai renumiţi fizicieni din lume nu ne pot lămuri: ce este şi cum s'a născut? Tot ştiinţa ne vorbeşte despre existenţa unei raze de lumină necunoscută, care pătrunde prin om şi prin metale, deşi noi ştiam că lumina nu trece prin om.

Cum am putea deci să ne indoim, că Creatorul universului nu poate face minuni după voia sa?

Alţii spun că nu există minune, ci numai natură este. Dar această afirmaţiune este absurdă, pentrucă tocmai natura este minunea cea mare, minunea-minunilor, în faţa căreia stăm amuţiţi, fără de glas şi orbiţi fără de a vedea taina mare, care se ascunde în ea. Din contră, cu cât mai mult privim si examinăm natura, ajungem la constatarea, că minunea nu este ceva excepţional, ci este o regulă dumnezeiască, o normă cerească, o atmosferă minunată, în care trăieşte tot ceeace este creat.

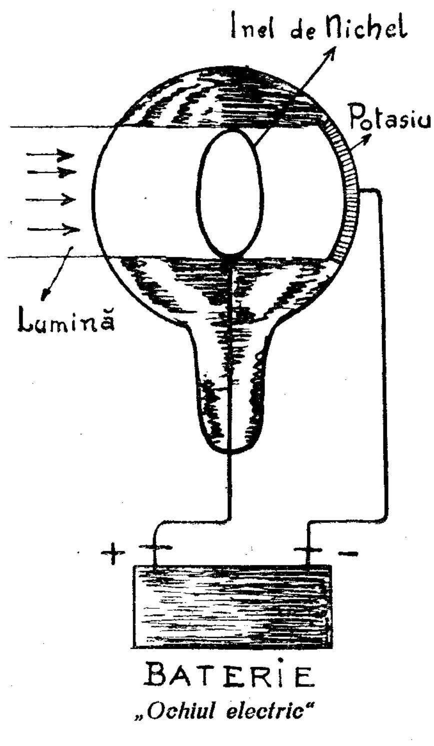
In natură vedem împărăţii mari, zidite una pe alta, în acelaş timp fiecare din aceste grandioase împărăţii, este condusă după legi proprii. In natura divină vedem împărăţia atomilor, a cristalelor, a plantelor, a animalelor şi a omului, cari toate sunt idei ale lui Dumnezeu, aşa de înalte şi aşa de eterne, încât omul orbit de păcat şi devenit surdo-mut nu mai poate nici privi, nici înţelege natura divină cu ochii divini, ci numai în chip omenesc, josnic, numai în raport cu firea sa păcătoasă şi mărginită, încât omul poate să priceapă numai câteva raze slabe din strălucirea ideilor veşnice, ascunse în această natură, dar şi acestea treptat şi în măsura în care Dumnezeu le dăruieşte omului. Toate le dăruieşte Dumnezeu când se plineşte vremea. Aşa a dăruit omului telescopul, să vadă infinitul cel mare şi microscopul, să vadă infinitul cel mic.

(Va urma) Dr. EUGEN NICOARĂ

CRONICĂ ŞTIINŢIFICĂ

„Ochiul electric"

In revistele ilustrate din anii trecuţi cetitorii au putut vedea, anunţată cu litere mari, o invenţie care trebuia să uimească lumea: omul mecanic. In dorinţa lui de a smulge toate tainele naturii, omul renunţase pentru un moment la visul său tăinuit — creiarea omului din carne şi oase — şi s'a mulţumit să fabrice un om mecanic. O maşinărie făcută din şuruburi şi rotiţe, care însă putea reacţiona la anumite impulsuri. Evident, că numai forma pe care i-au dat-o constructorii apropiau această maşinărie, de om. Totuşi invenţia nu era fără interes. Inchipuiţi-vă numai că unii din aceşti oameni aveau slujbe destul de grele. Aşa de ex. unul era pus să păzească un rezervor cu apă care alimenta o uzină. Când rezervorul era plin, „omul" nostru lua receptorul telefonului în mână şi comunica direcţiunii uzinei că s'a umplut rezervorul.

„Ochiul electric"

La fel când se golea. Apoi se scula dela locul lui de pază şi ridica o manivelă, care îndruma curentul apei. Mai făcea câteva treburi de acestea, apoi îşi relua postul de pază, aşteptând să se reproducă împrejurările cari să-l scoată iarăşi din veghea lui. Un alt om mecanic păzeşte o casă şi trage cu puşca în oricine ar încerca să-i treacă pragul. Natural că nu ştie să deosebească pe un spărgător de rând de o rudă întârziată sau un prieten care vine neanunţat. Un câine electric latră când te apropii de el, sau te înhaţă. Un „muzicant“ cântă un cântec pe care îl comanzi şi poate chiar răspunde la câteva întrebări.

Cetitorul bănuieşte desigur că aici e vorba de un mecanism ceva mai complicat, dar asemănător jucăriilor mecanice, cari se văd în ajun de sărbători prin vitrine. „Omul“ nostru e acţionat de curentul electric stabilit în anumite împrejurări, iar vorba lui este reprodusă de nişte plăci de patefon ascunse în interiorul lui.

Fapt este că în industria de azi — mai ales în străinătate, şi desigur bănuiţi că mai ales în America — omul a fost înlocuit de maşini nu numai la executarea lucrurilor mecanice brute, dar chiar în lucrări foarte delicate. Acest lucru a fost posibil numai dupăce s'a descoperit o proprietate foarte curioasă, pe care o au unele metale sub acţiunea luminii. Anume s'a observat că unele metale, cum e Potasiul şi Cesiul, când sunt luminate puternic, emit electroni, adecă dau naştere la un curent electric. Schema cea mai simplă a unui aparat care întrebuinţează această proprietate este următoarea: Un balon de sticlă din care s'a scos aierul (ca în becul nostru electric) şi s'a introdus un alt gaz (argon de ex.). Pe unul din pereţii becului se găseşte un strat de Potasiu, iar în interior un inel de Platină sau Nickel. Potasiul şi inelul stau în legătură cu polii unei baterii electrice. Inţelegem uşor, că în circuitul acesta nu poate trece curentul, fiind întrerupt între inel şi Potasiu. Când însă Potasiul e luminat puternic, curentul circulă, ceeace înseamnează că metalul luminat trimite electroni înspre inel, închizând în felul acesta circuitul. (Ne reamintim că curentul electric nu este altceva decât un transport de electroni). O asemenea lampă, care funcţionează numai fiind luminată, se numeşte *celulă fotoelectrică*, iar din aplicaţiile pe cari le vom înşira mai jos se va vedea de ce oamenii i-au zis: „ochiu electric“.

Ca să înţelegem cum se poate pune această descoperire în slujba omului, luăm de exemplu ochiul electric, care are de scop să apere casa de hoţi, în timpul nopţii. In cele patru unghiuri ale casei, pe dinafară, sunt ascunse celule fotoelectrice, asupra cărora cade câte un mănunchiu de raze de lumină invizibilă, de exemplu raze ultra-violete sau infra-roşii. Direcţia acestor raze este astfel orientată, încât oricine s'ar apropia de casă trebue să treacă prin mănunchiul de raze. In momentul acesta celula ne mai fiind luminată, pune în funcţiune o sonerie care trezeşte gazda. Băncile, tezaurele statelor şi miliardarii americani au mijloace de pază mai sigure: când cineva a intrat în mănunchiul de raze, o sonerie anunţă poliţia, oameni mecanici înconjoară şi prind pe hoţi sau îi atacă cu mitraliere sau chiar cu gaze otrăvitoare. Toate acestea se fac aşa de repede încât răufăcătorii n'au vreme să se desmeticească.

Intrebuinţările celulei fotoelectrice sunt neînchipuit de multe, şi unele de o însemnătate foarte mare.

Iată câteva:

Uşa unui tramvai sau a unui ascensor nu se închide atâta timp cât o persoană se află în prag, în calea luminii care impresionează un ochiu electric.

Cinematografele, stadioanele mari de sport, muzeele, îşi numără vizitatorii automat: orice vizitator trecând pragul, întrerupe fascicolul invizibil care acţionează o celulă fotoelectrică.

Pentru a economisi lumina, ochiul electric aprinde lămpile din vitrine, numai când trecătorul se găseşte în faţa lor, imediat după aceea stinge luminile.

In multe oraşe mari lămpile cari luminează străzile se aprind şi se sting automat, comandate de celule fotoelectrice, sensibile la lumina zilei, la întunerec sau ceaţă.

Uşile magaziilor, ale garajurilor, ale bucătăriilor dela marile restaurante, uşile minelor, etc. se deschid automat, când cineva vrea să intre.

Marile ciocane automate şi uşile grele ale cuptoarelor din fabrici se opresc în căderea lor, când mâna unui lucrător e în pericol.

Un avion care aterizează noaptea, aprinde singur lămpile aerodromului; celulele electrice împiedecă vapoarele a se ciocni în timpul nopţii sau al ceţii. Tot ele anunţă pompierii când a isbucnit un incendiu, sau dă drumul unor robinete dela rezervoarele cu apă sau alte substanţe de stins. O mulţime de alte întrebuinţări fac din ochiul electric o piesă de care nu se poate lipsi azi nici o întreprindere modernă. Dela lucrurile mărunte ca: alegerea obiectelor după mărime şi culoare, cântărirea automată, deosebirea culorilor şi a nuanţelor celor mai fine până la aparatele cari ajută orbilor să citească, e o serie întreagă de domenii unde ochiul electric e nelipsit. Ca să nu mai existe nici o îndoială asupra importanţei acestui aparat, e destul să spunem că celula fotoelectrică e piesa cea mai importantă a cinematografului sonor şi a aparatelor de televiziune.

Ca încheere reamintim cetitorilor că marea

expoziție din Chicago, din 1933, a fost deschisă de către o... stea, a cărei lumină a fost prinsă de o celulă fotoelectrică, tocmai în momentul când trebuia să înceapă expoziția. Celula, la rândul ei, a stabilit curentul care lumina expoziția. ...Și minunile acestei descoperiri sunt încă numai la începutul lor.

A. CREANGĂ

NOTE DE DRUM

PRIN ȚĂRILE APUSENE

Ies din Viena salutând de departe Mayerling-ul cu tragedia și dragostea lui Rudolf cu Vecera, trec prin Mödling și micșorez viteza mașinei când ajung la Baden, oraș climateric și stațiune de ape minerale sulfo-saline calde, întocmai ca Băile Herculane ale noastre și trec apoi pe șoseaua principală care duce dela Viena la Semmering, șosea largă de zece metri, asfalt curat, măturat și spălat de te poți oglindi în el; nu opresc în Wiener-Neustadt, ci merg înainte prin Neunkirchen, Gloggnitz și după un drum de o sută de kilometri dela Viena, urc pe muntele în vârful căruia la înălțime de 980 metri ajung în Semmering, cea mai însemnată stațiune climaterică austriacă, pe care austriecii o numesc stațiune internațională, adecă stațiune care poate rivaliza cu oricare altă stațiune similară din lume, fiindcă e legată de Viena prin cea mai minunată șosea de asfalt, are hoteluri foarte multe, foarte elegante, foarte curate, cu prețuri pentru bogați și pentru săraci, cu serviciu cinstit fără bacșiș, fără țigănie și fără pungășie; se aranjează aci vara și iarna concursuri internaționale, la cari participă toți *așii* internaționali, fiindcă *au unde veni,* deși înălțimea Semmering-ului este abia de 980 de metri deasupra nivelului mării, va să zică mai mică decât a Predealului nostru (1050 metri), dar e Semmering, nu Predeal, iar renumele unei stațiuni nu-l face atâta înălțimea deasupra mării, cât șoselele cari îl leagă cu restul lumii și curățenia stațiunei, a hotelurilor și a persoanelor cari sunt proprietare de hoteluri și restaurante. În Austria „omul sfințește locul".

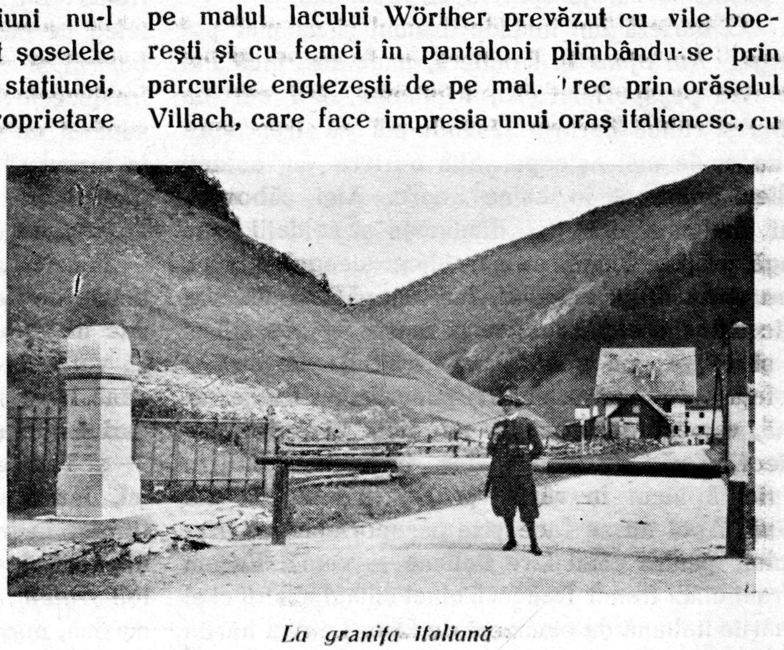
Am trecut prin Semmering-ul civilizat și după alți cincizeci de kilometri am ajuns să înoptez în orășelul Bruck an der Mur, un Sibiu în miniatură, cu străzi strâmte, foarte curate, turnuri cu ceasuri luminate și cu „Corso" pe care se plimbă elevi de liceu, făcând curte blondelor Gretchen și Malchen și opresc la bifurcarea drumului spre Graz, să rămân noaptea la Hotel Baur, unde plătesc camera cu doi șilingi și jumătate, iar garajul cu trei șilingi.

KLAGENFURT—VILLACH—MAGLERN— FRONTIERA ITALIANĂ

O dimineață îngerească de toamnă minunată, pe drum asfaltat. Soarele mă sărută, automobilul mă duce, munții mă salută. De lângă volan, pe drum neted și curat, regiunile par mai fermecătoare. Cotituri frumoase, urcușuri ușoare, oameni sănătoși și mulțumiți, cu case curate și stare bună, oameni cari nu se mai gândesc la vechea Austrie, nu mai au timp să ne invidieze că „le-am luat Bucovina", cari nu cer „revizuiri" de granițe, așa cum cer Ungurii lacomi, cari și azi au țară prea mare pentru câți unguri sunt în ea.

Leoben, Knittelfeld, St. Veit, apoi Klagenfurt unde opresc câteva ceasuri în piața largă, curată, împodobită cu statuia Mariei Teresia și cu chipul în bronz al bălaurului cu coada lungă și cu limba scoasă, ca pentru izvor de fântână publică săritoare și cu librării cari afișează tablouri cu durerea după pierderea Tirolului, două femei frumoase plâng privind departe, dincolo de Brenner — frontiera austro-italiană — iar sub tablou scrie: „Țară pierdută" (Verlorenes Land). Au dreptate austriacii să se vaete după Tirol — prea e frumos!

Dela Klagenfurt înainte acelaș drum minunat pe malul lacului Wörther prevăzut cu vile boerești și cu femei în pantaloni plimbându-se prin parcurile englezești de pe mal. Trec prin orășelul Villach, care face impresia unui oraș italienesc, cu

La granița italiană

străzile lui strâmte și cu rufele atârnate deasupra străzilor. Miroase a Italia. Mai am numai câțiva km. până la frontiera italiană și sârbească. Trec prin Arnoldstein, m'apucă seara și opresc în micul sătuleț de graniță Maglern, care se află chiar lângă vama italiană spre Tarvis și numai la câțiva km. de Serbia. Mai am câțiva șilingi și vreau să-i las în Austria, fiindcă aci totul e mai ieftin decât în Italia: garajul un șiling (20 Lei), camera doi șilingi și cafeaua cu lapte mai nimic. Dorm liniștit, ca mâine să mă pot scula de dimineață și să intru în Italia.

ITALIA

Cunoști tu țara 'n care
Lămâii infloresc?
Din tainice frunzișu i
Râd portocale de-aur!
(Goethe)

Dimineață senină și răcoroasă de toamnă. Austriacul meu dela Maglern e foarte cinstit și nu-mi cere nici cu o groșiță mai mult decât se cuvine, deși știe că sunt de departe și poate nu mai trec pe-aci niciodată. Dar omenia-i omenie și omul cinstit tot așa rămâne. Patruzeci de Lei, în bani de-ai noștri, camera și douăzeci de Lei garajul — atât e prețul lui: poate vre-odată Dumnezeu mi-ajută și mai opresc pe-aici și voi dormi tot la el. La benzină mă face atent să-mi umplu rezervorul, că 'n Italia e cu cincizeci la sută mai scumpă decât în Austria. Și-a avut dreptate neamțul: în Italia benzina costă 22 Lei litrul! I-am plătit și dupăce mi-a arătat, pe harta lui, drumul prin Dolomiți spre Bozen și Meran, mi-am luat rămas bun dela el și-am plecat. Am numai un km. până la frontiera italiană. Regiune muntoasă. Odată cu mine s'au sculat și vânătorii, cari se duc grăbiți cu puștile în căruțe spre locul vânatului.

O barieră îmi închide drumul și nu mai pot merge. Am ajuns la frontieră, unde austriacii îmi fac viza pașaportului și a tripticului, îmi cer un șiling și ridică bariera lăsându-mă să trec spre Italia, unde mă așteaptă altă barieră cu soldați italieni îmbrăcați în haine negre. Aici zăbovesc mai mult: e ora opt dimineața și soldații stau lângă prăjina lungă, ca să ridice steagul în vârf. Stau și eu drept lângă ei, îmi iau pălăria din cap, ridic mâna dreaptă înainte și în sus — ca și ei — și aștept; un soldat pune trimbița la gură și cu fața spre Austria suflă; pădurile austriace răsună, vameșii austrieci nu se văd, vânătorii austrieci își văd de vânatul lor, iar steagul italian se ridică încet în vârful prăjinii, salutat de noi *latinii*. Apoi mi se face viza pașaportului și a tripticului, pentru cinci Lire italiene — vamă. Eu am mărunt cinci franci francezi, cinci șilingi austrieci și o hârtie italiană de cincizeci de Lire. Le dau hârtia

In munții Dolomiți

cea mare, dar ei n'au bani să mi-o schimbe și-mi cer mărunt. Le spun în italienește: am cinci franci francezi... și vreau să le spun că mai am și bani austrieci, dar ei n'așteaptă să continuu, ci se grăbesc să-mi spună: cinci franci francezi fac mai puțin ca cinci lire! Eu iarăși vreau să le spun: am cinci franci francezi... dar vameșul strigă tare la mine, și cu toată dorința de a nu vorbi altă limbă decât italiana îmi spune pe franțuzește: cinci franci fac mai puțin decât cinci lire, n'ajung cinci franci! Eu iarăși liniștit, și știind că ei nu mă înțeleg pe mine, ci sângele latin îi face să se grăbească și să nu mă lase să termin, le spun în franțuzește: am cinci franci francezi... Vameșul supărat nu mai stă de vorbă cu mine, ci pleacă în biroul său, lăsându-mă singur. O, neam latin, gintă latină nerăbdătoare, grăbită și superficială! O, sânge italian încălzit de soarele ferbinte al țării — îmi zic eu liniștit, stând pe pământ latin. Și cu liniște de neamț, de norvegian sau de englez, mă duc în biroul vameșului și-i spun: Signore, lasă-mă să vorbesc și nu mă întrerupe; te rog ascultă-mă până la sfârșit: am cinci franci și cinci șilingi, cari laolaltă fac mai mult decât cinci lire italiene — și i le arăt. Vameșul le ia, își socotește partea lui, îmi dă un rest în bani italieni și-mi spune frumos în franțuzește: sunteți în rânduială! Ne-am împăcat; îi rog să stea să-i fotografiez, afară, pe toți *fratelli*, le promit câte o fotografie, mă urc în mașină, pornesc motorul, ei ridică bariera, le spun

a rivederci, ei mă salută și pornesc cu automobilul meu pe pământul Italiei minunate.

Cea dintâi localitate pe care o întâlnesc în drumul meu e orășelul Tarvis, cu aspect curat italian, unde din fuga mașinii disting firma „Carmen Sylva", a unui magazin. E numele literar al reginei noastre Elisabeta. Poate vre-un negustor neamț, rămas din timpul austriecilor, mai ține la vechea lui firmă care e numele unei femei de acelaș sânge cu el. De-aici am intrat în munții Dolomiți, cari țin până la Meran, munți cari înainte de răsboiu aparțineau Austriei, și atunci întreaga regiune a Dolomiților de azi se numea Tirolul de Sud. Trec prin regiuni, prin cari în anii 1915—1918 mulți feciori de-ai noștri au suferit și au murit în armata austriacă, luptând contra fraților lor italieni. Trec prin Pontebba, Carnia, unde opresc să fotografiez un monument al eroilor morți „Pro patria": un bărbat rănit, trage să moară în brațele unei femei care-l mângăe. Monument de cea mai albă marmoră, în cea mai duioasă și mai creștinească atitudine, care e icoana fidelă a sufletului blând italian (latin), spre deosebire de monumentul eroilor unguri, pe care l-am văzut la intrarea mea in Ungaria: un soldat într'o atitudine sălbatică, călcând pe cadavrul altui soldat. In timp ce fotografiez, un italian se uită lung la mașina mea și apropiindu-se de mine îmi dă bunăziua în românește și-mi spune că a fost mai mulți ani în România la lucrări de drumuri.

(Va urma) Dr. EUGENIU DOBROTĂ

VITRINA CARȚII

CRONICA LITERARĂ

Cezar Petrescu: LUCEAFĂRUL SAU ROMANUL LUI EMINESCU; I. LUCEAFĂRUL, II. NIRVANA. Editura „Naționala Ciornei".

Dl Cezar Petrescu cu obișnuita-i facundie stilistică a întreprins romanțarea unicului nostru Eminescu. Bogată în peripeții romantice și străbătută de tragice situații și momente, existența pământeană a poetului a ispitit puternicul talent al prozatorului bucureștean. Cele două volume apărute până'n prezent ne filmează deci copilăria la Ipotești, anii petrecuți la gimnaziul din Cernăuți, hoinărelile cu trupele de actori, colindând aproape întreg cuprinsul românesc, iubirile poetului, precum și împrejurările hotărâtoare pentru formația sa intelectuală, la Viena și Berlin. Ciclul se va închide cu un al treilea roman, care va înfățișa viața poetului la Iași (Junimea) și București (Timpul), anii tragici ai boalei necruțătoare și tristul desnodământ.

Concepția estetică modernă admite în genere că orice meșteșug tinde spre idealul artei. În cel mai modest „artifex" poate sălășlui scânteia inutilității divine, a perfecțiunii artistice. Ea poate deveni chiar petulantă, atrăgându-și mustrarea pictorului din antichitate către pantofarul prea sfătos: *sutor ne supra crepidam!*

Printr'un joc capricios de idei, fie-ne iertat să încrustăm pe cest răboj de Aprilie un înțeles sucit al gravei teze estetice, afirmând printr'o butadă că nu numai fiecare meșter tinde să devină artist, dar că'n fiecare artist și scriitor se păstrează urme — așa zise ancestrale și instinctive — de meștericești îndeletniciri. Bunul simț popular ne-a obișnuit de altfel cu noțiunea de *cârpaciu literar* sau *meșter faur de versuri;* mai mult, noi credem că prin puțină aplicație s'ar putea stabili în scrisul fiecărui din artiștii cuvântului afinități cu unul sau altul din meșteșugurile zilnice. In orice caz opera dlui C. Petrescu mă îndeamnă tot mai mult să precizez și să explic vaga impresie, pe care o încercasem tot mai stăruitor la lectura ultimelor sale producții în serie, printr'o comparație cu rafinatul meșteșug al bucătarilor și cofetarilor. Se cunoaște doar celebra ispravă a nu mai puțin celebrului bucătar al unui rege sau diplomat francez — memoria mă trădează — care a bătut recordul artei gastronomice, făcând să se consume cu multă poftă o talpă uzată de ghiată.

Dintre specialitățile culinare ale dlui C. Petrescu *pelteaua* ni se pare cea mai frecventă și reușită. Dulce, dulceagă de-ți strepezesc dinții, ea se'ntinde anostă și sentimentală, pe inepuizabile file de hârtie. Ca și rahatul, ca și halvița, ca și bomboanele sau turta dulce, ea nu este evident destinată unor gâtlege prea pretențioase și'n ordin culinar este cam la nivelul cărților postale de Paști, cu iepurași sau porumbei, din industria hârtiei, sau la nivelul mărțișoarelor și colierelor de sticlă, din meseria giuvaergiilor.

Dl C. Petrescu excelează deci în *pelteaua literară.* Și iată rețeta Domniei Sale de data aceasta pentru biografia romanțată a lui Eminescu: documentare serioasă după monografiile apărute (dintre care cea a dlui Călinescu este cea mai bună) plus completarea golurilor prin fragmente parafrazate din poeziile sau proza marelui poet. In această parafrazare în deosebi arta scriitorului este delicioasă. Nu ne permite spațiul să analizăm în detalii cât de iscusit a știut Domnia Sa să evoace anumite scene și situații din viața nefericitului geniu. Mai ales lacrimile vărsate de adolescentul

fugar pe marginea izvorului singuratic din codrul Baisei, dupăce a aflat de moartea fetei de pădurar sau prima întâlnire cu Veronica Micle — am spune o simfonie în albastru şi alb — sunt scene par'că anume scrise să cucerească inimile tuturor elevilor şi elevelor de curs superior din România mare.

Prin monografiile ştiinţifice, istoricii literari încearcă o modestă luminare şi parţială explicare a creaţiilor de geniu; este metoda poate greoaie, dar serioasă de totdeauna. Dl C. Petrescu procedează *invers*: cu ajutorul operei poetice dânsul încearcă să reconstitue viaţa poetului şi 'n urmare să explice şi opera. Adecă un fel de ecuaţie cu două necunoscute, căci sau reconstitueşti viaţa cu ajutorul operei sau explici opera prin datele biografice, la nici un caz nu poţi reconstitui viaţa din operă, ca pe urmă cu această viaţă imaginativ şi arbitrar reconstituită să explici din nou geneza operei. Este aceasta un cerc vitios şi-o metodă foarte îndoelnică şi hibridă, ca şi genul literar — azi tot mai depreciat — al vieţilor romanţate. Dacă ele au un incontestabil merit de vulgarizare, în schimb uşor pot deveni însăşi foarte vulgare.

Am fi însă nedrepţi dacă n'am recunoaşte că unele părţi ale romanului sunt mult mai isbutite şi anume acelea, unde cunoştinţe personale l-au favorizat pe scriitor în zugrăvirea mediilor vienez şi berlinez. Deasemeni *dubla personalitate* a lui Eminescu: Visătorul din Nirvana şi dârzul pregătitor al măreţei sărbători dela Putna, precum şi viaţa studenţilor români din capitala fostului imperiu habsburgic sunt bine reliefate. Dl C. Petrescu mai dispune de-o uimitoare facilitate de povestitor şi de-o variată şi poetică artă descriptivă. Astfel nu putem decât recomanda cetitorilor noştri lectura celor două volume, ca pe-o plăcută îndeletnicire de sărbători, alături de cozonacii rumeni şi ouăle roşii.

P. DRĂGHICI

BIBLIOTECA ASOCIAŢIEI F. O. R. DIN CLUJ. Prin memorabila adunare din 5 Maiu 1933, din Cluj, s'a constituit F. O. R. asociaţie de mireni militanţi pentru idealul creştin, grupând în jurul bisericii, pentru un adevărat apostolat laic, aproape toate somităţile intelectuale ale Ardealului. Mijloacele de propagare ale adevărului creştin, fiind cuvântul viu şi slova scrisă, în centrele eparhiale (Cluj, Arad, Caransebeş) s'au întemeiat biblioteci. La Cluj „Biblioteca Asociaţiei Mirenilor, Frăţia Ortodoxă Română" a tipărit până în prezent 10 broşuri, scrise de celebrităţi ale literilor româneşti.

Primul număr e „Opera culturală-educativă a bisericii ortodoxe în viaţa poporului român" de dl prof. I. Lupaş, în care, pe baza unui bogat material documentar, se susţine că: „Tot ce s'a putut realiza în domeniul vieţii spirituale a românismului, din vremile trecutului îndepărtat şi până în pragul zilelor noastre, poartă imprimată pecetea darului duhului sfânt al ortodoxiei, în care s'a plămădit însuşi sufletul etnic al acestui popor şi din care au izvorît toate creaţiunile lui de artă, literatură şi cultură menite a-i deschide căile spre perfecţionare morală şi intelectuală".

Broşura a doua, e discursul I. P. S. Mitropolit Dr. Nicolae Bălan, rostit în 5 Martie 1933, la şedinţa de constituire a F. O. R-ului. E o clasică chemare adresată întregii turme dreptcredincioase, ca să se grupeze în jurul bisericii străbune, căci „Rasa şi ortodoxia sunt elementele componente ale substanţei româneşti. Printr'una ne-am aşezat punctul arhimedic pe pământ, prin ceealaltă ni s'a deschis cerul cu luminile lui — şi aşa ne-am păstrat sub soare ca ceeace suntem şi nu ne-am renegat în mijlocul tuturor furtunilor prin cari am străbătut".

A treia broşură conţine „Intemeierea „Frăţiei Ortodoxe Române" — actele adunării generale ţinute la Cluj în 5 Martie 1933" şi „Statutele asociaţiei".

Numărul 4 e o conferinţă a dlui prof. Sextil Puşcariu, preşedintele F. O. R-ului, despre „Misiunea istorică a ortodoxiei române".

A 5-a broşură e un studiu migălos de istorie literară al regretatului academician Gh. Bogdan-Duică, „Despre Petru Maior şi Iustinus Febronius sau Petru Maior ca vrăjmaş al Papei". Analizează „Procanonul" lui Petru Maior, în care acesta combate monarhismul papal, laudă galicanismul, citează pe teologii liberali ai bisericii catolice.

Următoarele două broşuri tratează chestiuni de drept bisericesc. Una e a dlui prof. univ. Valeriu Moldovan: „Principiile fundamentale ale organizaţiei bisericeşti de astăzi", iar a doua „Valoarea religioasă, culturală şi economică a organizaţiei noastre bisericeşti" a dlui Dr. Sebastian Stanca.

Numerii 8 şi 10 sunt două dări de seamă despre activitatea F. O. R. în primii 2 ani, făcute de dl I. Mateiu, secretarul general al F. O. R. şi intitulate: „Cel dintâi an de luptă" şi „Al doilea an de luptă", din cari se poate vedea tot ce a activat F. O. R-ul în toate domeniile lui de activitate.

Numărul 9 e „Cuvântare la deschiderea congresului F. O. R. din Caransebeş", de dl Sextil Puşcariu.

IOSIF E. NAGHIU

Virgil Vătăşianu: PICTORUL OCTAVIAN SMIGELSCHI. Editura Krafft & Drotleff s. a. Sibiu, 1936. Pag. 86.

Cine a poposit şi s'a rugat vre-odată în catedrala ortodoxă din Sibiu, sau cine a vizitat mu-

Smigelschi: Studiu pentru „Portița“

zeul „Astra“ — a dat desigur ochi cu realizările artistice ale acestui om.

Un nume și o operă: Octavian Smigelschi și pictura sa. Ambele „au rămas până în prezent aproape neluate în seamă, găsind prea puțini spectatori devotați“, cu toate că opera pictorului sibian „constitue o netăgăduită mândrie a artei noastre“. (V. Vătășianu, în prefața cărții).

Ca să reînvie o figură măreață de artist, o figură despre care astăzi știu prea puțini și ca să rezume caracteristicele operei lui, dl Virgil Vătășianu a scotocit prin biblioteci, a răsfoit reviste și ziare din jurul anului 1900, a alergat în multe părți, a stors mărturii binevoitoare chiar din graiul supraviețuitorilor și apoi, făcând o muncă de albină, ne-a dat o carte merituoasă despre Octavian Smigelschi.

Lucrarea are trei capitole mari: date biografice, opera și importanța lui Smigelschi în istoria picturii românești. Urmărind firul istorisirii, lucrarea ne introduce în toate amănuntele vieții pictorului Smigelschi. Il vedem copil sburdalnic, elev de liceu îndrăgostit de pictură, student în Budapesta, artist rătăcitor prin satele Ardealului; îl întâlnim luptând din răsputeri cu neajunsurile materiale, apoi pictor de biserici. Mai în urmă, după anul 1900, îl urmărim la studiile ce urma în Viena, München, Dresda, Veneția, Florența, Ravenna, etc. Apoi ne bucurăm văzându-i interesul pentru picturile bisericești dela: Tismana, Cozia, Bistrița, Horezu, Curtea de Argeș, Suceava, Putna, Voroneț, etc., locuri pe cari le cercetează cu drag și din care culege o bogăție de inspirație.

Dupăce realizează mai multe portrete și peisagii, activitatea pictorului se concentrează în jurul picturii religioase. Multe biserici din întinsul Ardealului sunt pictate de pensula sa. Dar apogeul îl ajunge pictând catedrala ortodoxă din Sibiu, pictură care este cea mai grăitoare mărturie a valorii de artist a lui O. Smigelschi.

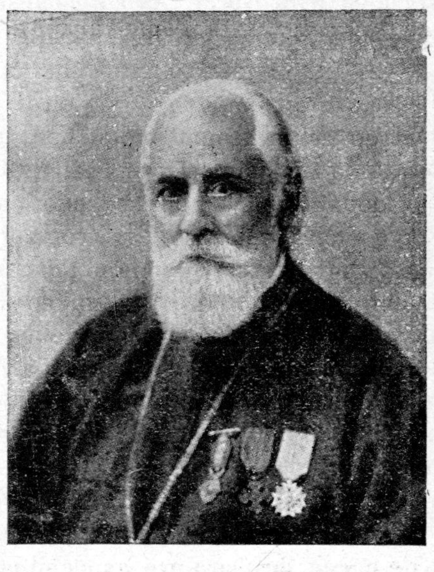
In cartea alcătuită de dl V. Vătășianu mai întâlnim încă și 31 ilustrațiuni, cari înfățișează niște reproduceri alese după diferite tablouri ale pictorului. Pentru ceice n'au avut ocazia să dea față cu pictura originală a maestrului Smigelschi, ilustrațiunile acestea fac un serviciu minunat. Dar sunt de folos real și pentru ceice au poposit printre tablourile originale ale pictorului.

Analiza sistematică și documentată, înșirarea metodică a amănuntelor legate de om și opera sa, toate ne fac să obținem, după cetirea cărții dlui V. Vătășianu, o idee limpede despre ceeace a însemnat și însemnează numele lui O. Smigelschi pentru pictura religioasă modernă. Prin conținutul său ales și prin stilul ce redă ideile, cartea place sufletului nostru. Prin execuția tehnică ireproșabilă, prin tot exteriorul ei, cartea place ochiului nostru. Lucruri cari ne îndeamnă să o cetim cu drag, și să o socotim între podoabele de bibliotecă ale tuturor celor ce simt plăcere în cercetarea trecutului artistic ardelenesc.

D. CĂLUGĂR

Icon. Stavr. M. Răuțu: CETATEA, CU MONOGRAFIA ORAȘULUI SOROCA. Orade 1932. Pag. 90. Lei 35.

Abia acum, după patru ani dela apariția ei, mi-a căzut în mână această broșură datorită pa-

Prot. M. Răuțu

triotismului și râvnei cărturărești a vrednicului protopop ortodox M. Răuțu din Satu mare.

Septuagenarul slujitor al sfintei noastre Biserici își povestește aici, cu o cuceritoare duioșie, câteva crâmpeie din viața sa vecinic legată, prin dragoste, de Basarabia — astăzi revenită pentru totdeauna la sinul patriei-mame.

Ca preot militar în timpul răsboiului întregirii noastre naționale a avut prilejul să petreacă câtva timp în această provincie și să o îndrăgească și mai mult.

Drept prinos al acestei iubiri îi închină broșura de față, care cuprinde între altele descrierea cetății și monografia scurtă a vechiului târg moldovenesc al Sorocii. Acestei monografii i se adaugă o serie de documente istorice, adunate și publicate de autor pentru a dovedi vechimea așezării românești în provincia de dincolo de Prut și dreptul acestei provincii de a trăi pe veci unită cu restul pământului românesc.

Un amănunt elocvent: Iscusitul îndrăgostit de lucrurile vechi a găsit în bisericile din apropierea Sorocii cărți de slujbă tipărite la București, Chișinău, Sibiu, Râmnic etc. O dovadă elocventă că peste veacurile de robie politică, frații de aceeaș limbă și lege și-au îmbiat frățește apa vie a credinței creștine prin cărțile de slujbă ortodoxă — păstrând astfel prin unitatea duhului întru care au crescut, unitatea națională care a dus la praznicul unității politice.

Fapta românească și creștinească a Părintelui Protopop M. Răuțu se laudă dela sine.

N. C.

Pr. Dumitru Antal: CE AM VAZUT ȘI CE AM AUZIT LA LOCUL MINUNATEI ARĂTĂRI DELA MAGLAVIT. București, Tipografia cărților bisericești, 1935. Pg. 32. Lei 10.

Iată încă o broșură, care glăsuiește cu limpeziciune despre întâmplările minunate dela Maglavit. De astădată — spre deosebire de diferitele broșuri anonime — broșura este ieșită din hărnicia unui preot, din a părintelui D. Antal. Ea nu relatează lucruri noi. Ba, am putea spune chiar, că marele public a ajuns să cunoască în amănunțime celece formează cuprinsul broșurei alcătuită de pr. Antal. Desigur, realitatea aceasta nu aruncă nici o umbră asupra muncii autorului și broșura alcătuită nu are de suferit din pricina ei. Căci, cetindu-o, oricine își poate controla cunoștințele asupra întâmplării minunate dela Maglavit, cunoștințe pe cari majoritatea dintre noi le am asimilat poate din auzite și din izvoare mai puțin autentice. Pr. Antal n'a scris din auzite, nici din izvoare scrise, ci din verificările făcute la fața locului. Tocmai de aceea, broșura are aspectul unui jurnal de drum, care înșiră, obiectiv și rece, toate cele auzite și văzute la Maglavit: aspectul locului, mulțimea pelerinilor, câteva note din psihologia religioasă a mulțimii de acolo, predica ciobanului Petre Lupu, o convorbire cu ciobanul, etc.

Ultimul capitol aduce câteva citate din Sf. Scriptură, din cari rezultă posibilitatea minunilor ca aceea întâmplată la Maglavit.

Scrisă clar, într'un limbaj potrivit, broșura pr. Antal este binevenită mai ales pentru credinciosul popor dela țară.

D. CĂLUGĂR

Dr. Simion Cioran, medic și *Dr. Ioan Țenchea*, advocat: FEMEIA LA RASCRUCE. — Limitele naturale ale feminismului. Timișoara, 1935. Pag. 29. Prețul: 30 Lei.

Cartea cuprinde două conferințe interesante și documentate, cari se datoresc — una — răposatului medic S. Cioran și — alta — advocatului Dr. I. Țenchea. Medicul, ca om de știință, prezintă problema femenistă din punct de vedere anatomic și fiziologic. Advocatul, în schimb, privește chestiunea sub aspectul ei psihologic și sociologic. Aducând dovezi incontestabile, ambii subliniază deosebirile anatomice, fiziologice și psihologice cari separă pe bărbat de femee. Aceste însușiri diferențiale indică la rândul lor menirea bărbatului și a femeii în viața socială, făcându-i capabili — pe fiecare în parte — pentru o activitate specifică. Stau la doi poli opuși. Reprezintă „două naturi, cari au totuși menirea sfântă de a se întregi una pe cealaltă" (pag. 29). Natura hotărîtă și fermă a bărbatului și constituția lui puternică, îl indică pe acesta spre cariere proprii numai lui. Natura gingașă, senină și specifică a femeii, „aversiunea sa declarată pentru lumea abstractă, teoretică, inteligența practică și spiritul său realist" (pag. 15) îi indică acesteia drumul spre maternitate, către cămin și către susținerea vieții de familie.

Toate motivele acestea pledează hotărît împotriva tendințelor actuale de a masculiniza femeia.

Totuși: poate avea un obiectiv serios problema emancipării femeii? Fără îndoială. Care poate fi acest obiectiv nobil? Desigur, acesta nu stă în celece propoveduiesc înțelegătorii falși ai problemei femeniste. Ci — așa cum credem și noi — obiectivul mișcării femeniste trebuie să fie: repunerea femeii în limitele naturale al feminismului. Cari sunt acelea? Iată-le, rezumate chiar în concluziile la cari ajung cele două conferințe cu cari ne ocupăm: „Femeia să nu uite că este păzitoarea de drept divin a căminului și că iubirea numai în sanctuarul uniunii conjugale poate deveni izvor de viață, energie, fericire și speranță". (Dr. I. Țenchea, pag. 22). Apoi: „Activitatea principală a femeii trebuie să fie creșterea și educarea copiilor". Iar mai departe ceva: „Putem spune

fără exagerare, că femeia este educatoarea neamului omenesc şi trebuie menţinută în acest sublim rol, de care nu se poate îndepărta fără riscul de a-şi trăda adevărata menire. Feminismul trebuie sprijinit când tinde la câştigarea drepturilor fără de care femeia nu-şi poate îndeplini menirea naturală. Trebuie, în schimb, combătut atunci când îndreaptă paşii femeii spre cărări rezervate de Dumnezeu bărbatului". Pag. 29).

Se poate ceva mai clar şi mai edificator întru canalizarea mişcării feministe? D. CĂLUGĂR

LE DRAME D'ÉKATERINENBURG. Într'un număr de dată mai veche al revistei pariziene *Revue des Deux Mondes* (15 Noemvrie 1935), academicianul francez Maurice Paléologue aduce din nou în discuţie oribila tragedie a ultimilor Romanovi de pe tronul Sfintei Rusii. Se ştie cât s'a scris şi cum s'a scris, în anii de după răsboiu, asupra acestei ne mai pomenite sălbătăcii. Maurice Paléologue, fost ambasador al Franţei la Petrograd, pe câteva pagini de revistă (329—337), pretinde a putea spune cum s'au petrecut lucrurile în realitate. Povesteşte amănuntele dramei, pe cari mai mult sau mai puţin bine le cunoşteam şi din alte părţi. Şi apoi caută să soluţioneze problema din punct de vedere juridic. Cine poartă vina acestui oribil masacru? Bazat pe cercetările judecătorului de instrucţie Sokolow, care din Februarie 1919 şi până în 1924 — anul morţii sale — a desfăşurat o neobosită activitate ca să lămurească misterul dela Ecaterinenburg, Maurice Paléologue conchide la indiscutabila şi deplina vinovăţie a blestematului trio Lenin—Trotzki—Zinowiew.

Iată cum: Familia imperială fusese declarată prizonieră, după abdicarea Ţarului, în palatul de iarnă Ţarskoe-Selo. De-acolo a fost transportată curând la Tobolsk (Maiu, 1918). În acest timp, armata amiralului Colciak — armata albă — care se organiza în centrul Siberiei, ameninţa să ajungă la Tobolsk şi să elibereze pe Ţar. Temându-şi scaunul, dictatorii din Kremlin au ordonat transportarea familiei imperiale la Ecaterinenburg, în Rusia europeană, deci mai sub ochii lor. Acolo se prezintă în noaptea de 16—17 Iulie 1918 iudeul Yurowsky cu călăii săi şi-i măcelăreşte pe toţi.

Guvernul din Kremlin a declinat, oridecâteori i s'a dat ocazia, orice vinovăţie. Spunea că sovietul local din Ecaterinenburg a procedat din proprie iniţiativă. O seamă de telegrame cifrate, a căror cheie a fost cu mare greu descoperită, arată însă că criminalii au procedat „conform ordinului guvernului central".

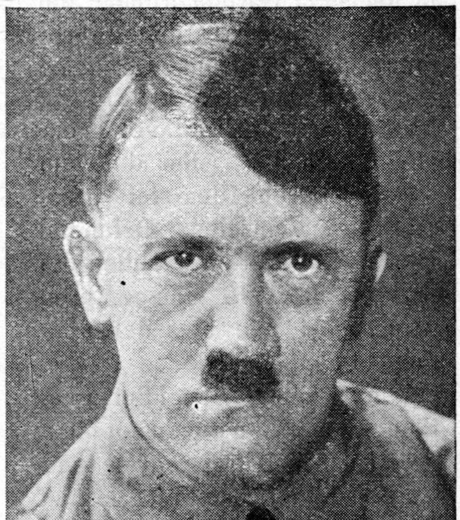
Incă ceva. E interesant de notat că Lenin s'a îngrijit din vreme să vâre în sovietul din Ecaterinenburg pe trei din cei mai intimi colaboratori ai săi Voykow, Golotşekin şi Sarafow cari, în Martie, 1917, au venit din Elveţia, cu el, prin Germania, în faimosul vagon plombat. Multă vreme, în comunicatele oficiale pe cari guvernul bolşevic a început să le dea foarte târziu, se susţinea că numai Ţarul Nicolae II ar fi fost împuşcat. Adevărul e cu totul altul: toată familia lui, Ţarina, Ţareviciul şi cele patru Mari Ducese au fost exterminaţi. Gr. T. M.

CE S'A ÎNTÂMPLAT IN LUNA TRECUTA

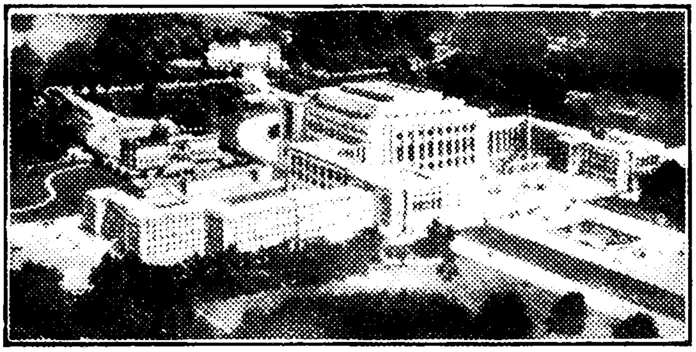
La alţii

A DOUA BOMBA A LUI HITLER. După introducerea serviciului militar obligator şi hotărîrea cu privire la înarmarea ţării — luată anul trecut — Hitler a surprins lumea politică internaţională cu a doua bombă: ocuparea militară a zonei din Renania, zonă demilitarizată prin tratatul dela Versailles. Gestul Führerului a izvorît din voinţa poporului german de a se înstăpâni integral peste întreg teritorul Reichului, împotriva oricăror tratate dela Versailles, dela Locarno sau de-aiurea. E o satisfacţie pe care şi-a luat-o spontan orgoliul naţional-socialist german şi un răspuns drastic la pactul franco-sovietic ratificat de curând de parlamentul francez. Aşa-l justifică Hitler, care îndată după ocuparea militară a Renaniei, a făcut ofertă de pace prin pacte pe 25 de ani tuturor vecinilor săi, cu condiţia recunoaşterii egalităţii Reichului cu celelalte mari puteri şi cu promisiunea de a reintra apoi în Societatea Naţiunilor.

Fireşte, Franţa şi Belgia indignate interpretează gestul Germaniei ca o grosolană călcare a pactului dela Locarno şi ca un preludiu de revanşă al învinşilor dela Versailles.

Dl Hitler

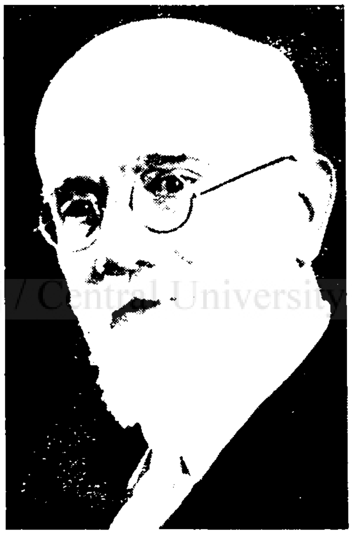

Geneva: Palatul Societății Națiunilor

Bomba dela 7 Martie a băgat în groază diplomația europeană. Conferințele puterilor locarniene se țin lanț, ca și ale Consiliului Societății națiunilor. Până acum s'a ajuns — cu mare greutate, din pricina ezitării Angliei — la solidarizarea celor trei puteri mai direct primejduite — Franța, Belgia și Anglia — pentru orice eventualitate viitoare. Italia păstrează o explicabilă rezervă față de toată frământarea stârnită de Hitler. Ținuta ei va fi determinată de ridicarea sau de înăsprirea sancțiunilor aplicate de Societatea Națiunilor împotriva Italiei. Deocamdată așa stau lucrurile. Adică nu stau, fiindcă tratativele între Anglia și Germania continuă. Fără vre-o perspectivă de rezultat. Fiindcă în loc să-și retragă trupele din Renania, Hitler a ordonat fortificarea graniței franco-germane.

A MURIT VENIZELOS. In capitala Franței s'a stins din viață marele bărbat de stat grec, Elefterie Venizelos. Defunctul și-a început cariera politică din tinerețe. In 1910 ajunge prim ministru și mai ales dela răsboiul balcanic încoace devine cel mai popular politician al Eladei nouă. El a condus politica grecească sub trei regi pe cari i-a constrâns să abdice, când nu s'a mai împăcat cu ei.

Ca mare francmason nu putea fi decât și mare republican. In 1928 face din Grecia republică. Lipsit câțiva ani dela cârma patriei sale măcinate de neîncetata schimbare a regimurilor dictatoriale, orgoliosul septuagenar

† E. Venizelos

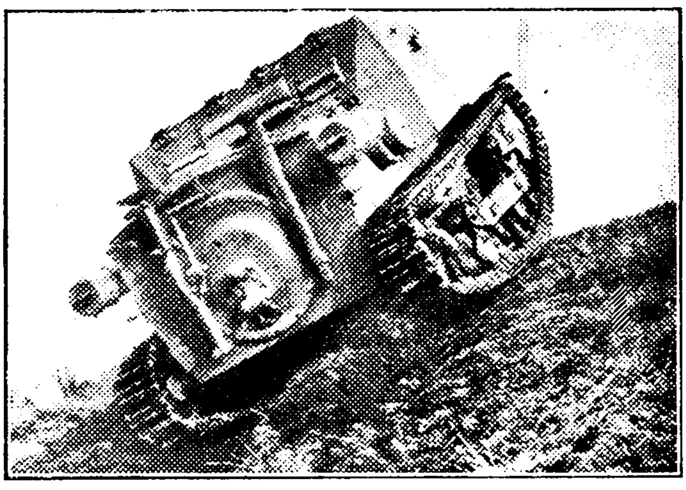
pune la cale revoluția de acum exact un an de zile. Revoluția a fost înăbușită în sânge, iar urztiorul ei, Venizelos, s'a exilat în Franța, de unde nu s'a mai întors în Grecia decât mort, cu toatecă regele reintronat de curând îl iertase.

A fost înmormântat în insula Creta, locul său natal.

RĂSBOIUL ITALO-ABISINIAN a căzut pe al doilea plan al preocupărilor internaționale. Asta, din pricina încurcăturilor produse de Hitler prin ocuparea militară a Renaniei demilitarizate. Totuși luptele continuă, deși cu intermitență, atât pe frontul de nord cât și pe cel de sud.

Trupele italiene înaintează încet. Inaintează totuși, pricinuind pierderi importante adversarului. In deosebi aviația italiană desfășoară o vie activitate bombardând taberele și orașele abisiniene. Intr'una din ultimele zile ale lui Martie o escadrilă de avioane italiene a distrus aproape complect orașul Harrar.

De o încetare a răsboiului s'ar bucura totuși ambii adversari. Par a o dori chiar. Se și vorbește de tratative directe între delegații italieni și abisinieni. In acest sens se ostenește și Societatea Națiunilor. Numai cât condițiile prealabile ale tratativelor dintre cele două părți beligerante se lovesc în cap: Negusul primește să trateze, dar

Tanc italian

numai după retragerea trupelor italiene de pe teritorul ocupat, lucru de care Mussolini nici nu vrea să audă.

LOVITURA DE STAT DIN JAPONIA. Un grup de ofițeri japonezi a încercat, la începutul lui Martie, o lovitură de Stat. S'au făcut stăpâni pe câteva Ministere — ucizând pe câțiva miniștri. Președintele consiliului, Ocada, a scăpat numai grație unei ingenioase apucături a cumnatului său, căzut jertfă atentatorilor. La'nceput se credea că lovitura de Stat a izbutit. Totuși, fiindcă împăratul Japoniei a osândit pe răsvrătiți — aceștia s'au supus poruncii împărătești: unii împușcându-se, alții făcându-și harakiri.

Totuși nu se poate tăgădui că lovitura ofițerilor revoltați a întărit și mai mult caracterul militarist al regimului japonez.

Dreapta :

Generalul care a pus la cale lovitura de stat din Japonia

La noi

ANIVERSAREA MORȚII REGINEI ELISAVETA. In cadrul unei impresionante festivități prezidate de M. S. Regele Carol II, Academia Română a comemorat împlinirea alor două decenii dela moartea primei regine a României și a scriitoarei Carmen Sylva.

Solemnitatea a fost deschisă printr'un cuvânt omagial al M. Sale. A urmat apoi discursul dlui A. Lapedatu, ministrul cultelor și artelor, care a elogiat pe M. S. Regele, înțeleptul patron al Academiei Române. In sfârșit dl Octavian Goga a făcut magistralul portret al femeii, reginei și poetei care a fost nemuritoarea Carmen Sylva.

Carmen Sylva

M. S. Regele Carol II

Discursul de o inefabilă frumusețe a vădit încă odată impresionanta personalitate de om de stat, poet și orator a dlui Octavian Goga, care a fost călduros felicitat atât de M. Sa Regele, cât și de colegii săi — membri ai celui mai înalt așezământ de cultură românească.

DUMINECA Ortodoxiei a fost sărbătorită după cuviință de toată obștea dreptmăritoare din cuprinsul țării. Indeosebi „Frăția Ortodoxă Română“ și „Societatea femeilor ortodoxe“ și-au dat o lăudabilă silință întru organizarea unor înălțătoare festivaluri menite să sublinieze importanța religioasă a acestei zile. Pe lângă programul religios și național îndătinat la asemenea ocazii, mulțimile credincioșilor adunate prin bisericile sau sălile de conferințe ale satelor și orașelor noastre, au aclamat răspicate moțiuni, cerând guvernului țării să denunțe Concordatul și Acordul cu Vaticanul și să facă demersurile necesare pentru cât mai grabnica aducere în țară a averii „Fundațiunii Gojdu“, menită să-și reia rolul de ocrotitoare a tineretului școlăresc silitor la învățătură, dar lipsit de mijloacele necesare mai ales în cumplita criză de azi.

„OEDIP“ LA OPERA DIN PARIS. Vineri, 13 Martie a. c. a fost la Opera Mare din Paris premiera operei „Oedip“, de George Enescu.

Succesul a fost extraordinar. Simfonia magistrală, la care Enescu a lucrat 15 ani, a uimit elita cunoscătorilor de muzică.

George Enescu

A fost un spectacol măreț cum n'a mai văzut de mult Parisul.

Montată cu somptuozitate și admirabil pusă în scenă, opera lui Enescu s'a bucurat și de o distribuție aleasă, având în rolurile principale pe cei mai reputați artiști lirici al Operei franceze. Peste 300 persoane, artiști, coriști, dansatoare, figuranți s'au perindat pe scena care a înregistrat un triumf, aproape fără precedent.

Libretul scris, dupăcum se știe, de Edmond Fleg, în șase tablouri și patru acte, în care sunt puse în acțiune dramatică elementele fabulei, e perfect adaptat partiturii.

Fiecare sfârșit de act a fost acoperit de aplauze formidabile și rechemări ce nu mai sfârșeau.

Opera a fost difusată prin radio, putând fi auzită de toată țara românească, umplând de bucurie și mândrie pe cei cari au ascultat-o.

După actul întâi, postul dela Turnul Eifel a caracterizat personalitatea lui Enescu și a relevat însemnătatea și valoarea operei sale.

Succesul marelui Enescu este succesul țării întregi și primirea ce s'a făcut operei sale la Paris constitue pentru noi o nouă manifestare a prieteniei franceze.

DE TOATE ȘI DE PRETUTINDENI

GHIVECIU

REUNIUNEA FEMEILOR ORTODOXE ROMÂNE DIN MEDIAȘ. In preajma lăsatului de post, Reuniunea femeilor ort. rom. din Mediaș a organizat în sala „Strugure" un festival artistic, la care a luat parte o numeroasă și selectă asistență.

S'a jucat comedia într'un act de G. Courteline: *„Liniștea casei"*, în care d-șoara Virginia Bude, prof. la gimn. mixt, absolventă a conservatorului de artă dramatică, s'a relevat prin talentul, siguranța și gingășia interpretării rolului ei. Dl Gh. Munteanu, partenerul ei, a fost asemenea la înălțimea rolului său. In continuare d-na Natalia ing. Papp a recitat cu succes poezia „La oglindă" de Gh. Coșbuc și „Mama" de Vasile Militaru, iar dl înv. Șt. Bărbat, fabula „Unirea lupilor" de Vasile Militaru. Păr. Dr. Nicolae Popoviciu, profesor la academia teologică din Sibiu, a conferențiat apoi despre creștinismul dinamic și mila creștină.

A urmat d-na Veronica Mința-Mușețescu, profesoară de muzică, absolventă a conservatorului din Cluj. Distinsa cântăreață a cântat arii din „Aida" și „Tosca" de G. Verdi și doine de T. Brediceanu. O voce caldă cu un timbru foarte plăcut și tehnică desăvârșită a delectat auditorul.

Comitetul Reuniunii, în frunte cu d-na Cornelia prof. Crăciun, s'a ostenit pentru reușita deplină a acestui festival.

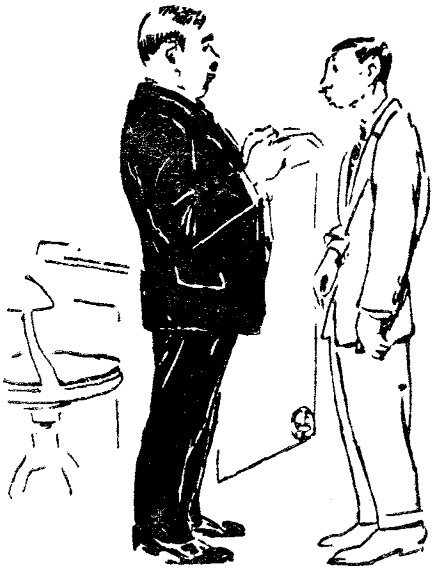
BIBLIOTECĂ ÎN PORTMONEU. O revistă nemțească vestește următoarea năzdrăvănie: directorul bibliotecii de artă și tehnică din Frankfurt, Walter Schürmeyer, într'o conferință asupra modalităților de întrebuințare a fotografiei în chestiuni de bibliotecă, a arătat că o pagină de text, format octav, poate fi micșorată în așa fel, încât să încapă pe-o suprafață de un milimetru pătrat. Cu ajutorul microscopului, lectura acestei pagini-miniatură se va putea face fără nici o greutate. Dar, senzaționalul abia acum urmează. In modul acesta, pe un film de mărimea unei cărți poștale vor putea fi „îmbulzite" un milion cinci sute de mii de pagini format octav. Iar dacă socotim, în medie, pentru un volum 200 pagini, urmează că o bibliotecă de șapte mil. și jumătate volume va putea să încapă într'o doză de țigarete, de mărime obicinuită. Revista respectivă urmează mai departe: ce să mai spunem, când biblioteca statului din Berlin, cea mai mare din Germania, posedă abia două milioane și jumătate volume? Curat așa e! In modul acesta, desigur că toate cărțile din lume ar încăpea într'o servietă; și ar mai rămânea loc și pentru... microscop!

GR. T. M.

Dreapta:
Port românesc depe Târnave

Viața veselă

LA POLIȚIE

Chestorul — D-ta vreai o slujbă la poliție. Bun. Dar poți produce vr'o dovadă a curajului D-tale?

Tinărul — Pot, domnule chestor: Am fost însurat de douăori.

BUNA DE SUFLET

— Doamnă, soțul D-Voastră a căzut cu sticlele pe scară și și-a frânt mâna.

— Dumnezeule! A căzut urcându-se sau coborând?

— Coborând, Doamnă.

— Ah! Slavă ție Doamne: sticlele erau goale.

NEVESTELE DE AZI

— Unde te duci? — întreabă bărbatul pe nevastă-sa.

— Unde-mi place răspunde — nevasta.

— Când te'ntorci?

— Când voi vrea, replică nevasta.

— Bine! dar să nu vii prea târziu.

CEASUL DEȘTEPTĂTOR

Clientul către ceasornicar: Domnule, ceasul ce mi-ai vândut nu sună la ora care trebuie. De aceea am întârziat trenul de ora 6.

Ceasornicarul: E adevărat, Domnule, dar am uitat să Vă spun, că dacă nu sună, trebue să-l scuturați bine — și atunci o să sune.

TOTDEAUNA POLITICOS

Patronul către client: — Ați uitat portmoneul acasă? Nu face nimic, o să-mi plătiți mâne.

— Și dacă mor în noaptea asta?

— O! Nu-i cine știe ce pagubă — răspunse patronul.

LA TRIBUNAL

Intre președinte și prevenit:

— Ai mai fost condamnat?

— Nu, Dle, Președinte!

— Bine, stai jos, o să fii condamnat acum.

BIRJARUL DISTRAT

Un birjar intră într'un magazin să cumpere o pereche de mănuși.

— Ce număr? — întreabă comerciantul.

— 516 — răspunse birjarul.

SERVITOARELE DE AZI

— Pentru ce-ai părăsit locul celălalt?

— Vă rog să țineți seamă, coniță, că eu nu V'am întrebat pentruce V'a părăsit servitoarea cealaltă.

PAPAGALUL OBICINUIT

Papagalul a stat la bucătărie toată iarna, cu bucătăreasa și fata din casă.

Vine primăvara. Il transportă în sala de mâncare. La ora prânzului, stăpânii fiind la masă, aud soneria pentru aducerea mâncării următoare.

Atunci papagalul strigă:

— Lasă-i să sune, ... asta le face bine.

RECLAMA FRIZERULUI

— Ascultă, Domnule frizer, de ce se uită cânele D-tale așa la mine?

— Trebue să Vă spun, Domnule, zice frizerul, că din când în când mai cade câte o bucată de ureche — și-i place grozav.

INTRE DOUĂ BUCĂTĂRESE

— Mănânci bine la stăpânul D-Tale?

— Foarte rău. Când fac mâncarea rea, nu pot s'o mănânc. Când fac mâncare bună, nu mai rămâne nimic pentru mine.

COCOȘATUL

Un savant spuse la cursuri, că tot ce a făcut Dumnezeu e bine făcut. Un tip cocoșat și'n față și'n spate, i se prezintă și-l întreabă:

— Cum Vă pare, Domnule, mă găsiți bine făcut?

— Foarte bine, pentru un cocoșat, răspunse savantul.

LOCURI SĂNĂTOASE

— Va să zică locurile pe aici sunt sănătoase, bade?

— Dacă-s sănătoase! Ehei! Cucoane și coniță, nu este alt loc mai sănătos. Este atât de sănătos, încât pentruca să se poată înaugura cimiterul cel nou, a trebuit să fie un asasinat în comună.

VIAȚA ILUSTRATĂ

REVISTA DE FAMILIE

APARE LUNAR

SUB AUSPICIILE „FRĂȚIEI ORTODOXE ROMÂNE", SECȚIA SIBIU

ABONAMENTUL PE UN AN 200 LEI. PE O JUMĂTATE DE AN 100 LEI. UN NUMAR 20 LEI

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: SIBIU, ACADEMIA TEOLOGICA „ANDREIANA"

ABONAMENTE SE POT FACE ȘI LA LIBRĂRIA ARHIDIECEZANA, SIBIU

PENTRU O MONOGRAFIE

Săvârșindu-se din viață Prea Sfințitul episcop Nicolae Ivan al Clujului, dl prof. Dr. I. Mateiu — conform dorinței exprimate în testamentul adormitului în Domnul — și-a luat sarcina de-a scrie biografia regretatului dispărut.

Pentru a putea alcătui o monografie luminoasă și documentată care să cuprindă viața și activitatea neuitatului Episcop Nicolae, dl prof. Dr. I. Mateiu roagă pe toți numeroșii prieteni, admiratori și cunoscuți ai răposatului episcop, să binevoiască a pune la îndemâna celui încredințat să scrie această lucrare, următoarele:

1. Scrisori dela Prea Sfințitul Nicolae, al căror conținut interesează în vr'un fel biografia.
2. Fotografii personale, sau în grup cu prieteni, la diferite ocaziuni sociale, culturale și naționale.
3. Manuscrise de articole, predici, conferințe, cuvântări ale defunctului, indiferent dacă au fost publicate sau nu.
4. Amintiri despre întâmplări și acte vrednice de însemnat din viața răposatului.
5. Știri puțin cunoscute din activitatea multiplă desvoltată la Săliște, Aiud, Alba-Iulia, Orăștie, Sibiu și Cluj.
6. Date despre rolul ce l-a jucat în politica românească de odinioară.
7. Lămuriri despre legăturile ce le-a avut cu figuri politice, culturale și financiare din România de ieri.
8. Orice alte informații, potrivite să aducă o contribuție nouă la cunoașterea vieții Episcopului Nicolae Ivan.

Pentru mai multă siguranță datele vor fi comunicate în scrisoare recomandată, cel mult până la 1 Maiu a. c. pe adresa: Cluj, strada Avram Iancu Nr. 14.

TIPARUL TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE SIBIU

IN ACEST NUMĂR:

NUMEROASE ILUSTRAŢII

PENTRU COLABORATORI

Revista se pune sub tipar totdeauna la 15 ale lunei. Domnii colaboratori sunt rugaţi să-şi trimită manuscrisele până la această dată. Rugăm articole scurte, scrise citeţ, pe o singură pagină a hârtiei. Intrucât e posibil, dorim ilustraţii (fotografii) la text. Ordinea articolelor e determinată de necesităţi tehnice, nu de alte consideraţii. — Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

Primim spre publicare cronici despre evenimentele culturale şi sociale din oricare parte a ţării. Aceste cronici trebue să fie însă însoţite de **fotografii**.